

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

Reformed Semi-Monthly

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION,
GRAND RAPIDS, MICH.

Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 1061 Dunham St., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 1213 Sherman St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. III, No. 3

NOVEMBER 1, 1926

Subscription Price, \$2.50

MEDITATIE

SABBAT

Er blijft dan een ruste over voor het volk
Gods. — Hebr. 4:9.

't Is sabbatmorgen!

Ook in de natuur ademt alles vrede en rust.

't Blauwe firmament spant zich wijd en diep over 't aardrijk, getuigend van de trouwe van den God des Verbonds, die nooit laat varen de werken Zijner handen en een eeuwigen sabbat bereidt voor Zijne kinderen. Heerlijk schiet de zon, dat natuurbeeld van Hem, die een Licht is en in Wien geen duisternis is, en van Hem, die het licht der gerechtigheid deed doorbreken in den nacht der zonde en des doods, hare goudstralen over stad en land, over beemd en woud....

In 't frisch-groene loover springen de vogels, zacht kwinkelierend en blijde zingend. Hoog in 't blauwe azuur steeg de leeuwerik, daar zijn lied uitjubelend ter eere des grooten Scheppers....

't Is alsof ook de natuur sabbat viert!

Klingelend rolt 't geklepel der kerkklok door de stilte van den morgen, doordringend in aller woning, weerklink vindend in veler harten van de kinderen des Heeren, roepend, opwekkend, vriendelijk noodigend naar het huis des gebeds, kling-klangend van vrede, sabbat, van de vreugde der ruste, die er overblijft voor het volk van God....

Straks verlaten met biddend-begeerige en zingende harten velen van verschillende richtingen hunne woningen, om samen te komen op 't kerkpad, optrekkend naar Gods woning met het lied van den dichter in hunne harten:

"Ik ben verblijd, wanneer men mij
Godvruchtig opwekt, zie, wij staan
Gereed om naar Gods huis te gaan;
Kom, ga met ons en doe als wij.
Jeruzalem, dat ik bemin,

Wij treden uwe poorten in;
Daar staan, o, Godstad onze voeten!
Jeruzalem is wel gebouwd,
Wel saamgevoegd, wie haar beschouwd
Zal haar voor 's Bouwheers kunstwerk groeten."

En met het verlangen in de ziel, om daar, in het huis des Heeren te aanbidden en neer te knielen voor den God des Verbonds gaat men samen op. Dáár in 't huis des gebeds ligt de begeerte des harten. Daar zal men vergaderen, vereenigd door den éénen band der liefde in Christus Jezus, waarin geen heer of knecht, geen man of vrouw is. Daar zal men samen de liederen Sions aanheffen, tot uitstorting der ziel, tot glorie Gods. Daar zal men zich scharen rondom het getuigenis, om uit 's Heeren mond Zijn wegen te leeren, en van vrede te hooren in het bloed des Lams, van rust, God-geschonken rust, van de ruste, die er overblijft voor het volk van God....

Nu is Gods huis bereikt. En plechtig klinkt bij diep orgelgedreun uit honderden harten en van honderden lippen, tot ver buiten het Godshuis door de sabbatstilte het diepe verlangenslied van den dichter:

"Hoe lieflijk, hoe vol heilgenot,
O, Heer, der legerscharen God,
Zijn mij uw huis en tempelzangen.
Hoe branden mijn genegenheên,
Om 's Heeren voorhof in te treên!
Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen;
Mijn hart roept uit tot God, die leeft;
En aan mijn ziel het leven geeft."

Sabbatmorgen!

Liefelijke morgen!

Liefelijk, omdat hij mij noodigt, om den strijd en het gezwoeg van het aardsche en zondige van dezen tegenwoordigen tijd een oogenblik uit de ziel te bannen en te vergeten.

Heerlijk, omdat hij mij beeld is van en ook doet ingaan in de ruste, die God bereidt heeft voor degenen, die Hem vreezen.

Heerlijk, omdat hij mij een voorsmaak biedt van den eeuwigen morgen in de toekomst....

Van de ruste, die er overblijft voor het volk van God.
Liefelijke sabbatmorgen!

Er is rust voor het volk van God.

Eene ruste van God, door Hem bereid, ruste, die een afschijnsel is van het rusten Gods zelf.

Ruste voor Gods kinderen, omdat God zelf gewerkt heeft en gewild heeft, dat degenen, die Hij van voor de grondlegging der wereld heeft liefgehad, in Zijne ruste zouden ingaan.

Rust van den arbeid, van al het zwoegen en worstelen en lijden dezès tegenwoordigen tijds. En toch geen ruste zonder arbeid, geen ijdele ledigheid....

Ledig is ook de Allerhoogste niet.

Nooit!

Want Hij is God, de Eeuwige, de Onveranderlijke. Zijn Wezen is een eeuwig werkend Wezen. Alles in Hem tintelt en schittert. Hij is eeuwiglijk en volkomenlijk actie. Nimmer is er iets in God, dat ledig is, dat stil zit, dat niet werkt. Zijn wil is een eeuwig werkende wil. Zijn verstand is een altoos schitterend licht van volmaakt denken en kennen. Want Hij is een eeuwig Licht. En gelijk de zon nooit een oogenblik is te denken zonder de uitstraling van haar goudglans, zoo is ook God zelfs niet voor het kleinst denkbaar oogenblik te denken, zonder dat alles in Hem in eeuwig volmaakte actie is.

Mijn Vader werkt tot nu toe....

In eindig-creatuurlijken zin is dat ook zoo met ons. Zeer onvolkomen en eindig, zeer gebrekkig en betrekkelijk is het werken van alle schepsel. Toch is ook de mensch nooit volkomen ijdel en ledig. Hij mag zijn vermoeide lichaam uitstrekken, om te rusten van den last des daags, het leven staat nimmer stil en de uitgangen des harten werken rusteloos door. Hij denkt en peinst, hij begeert en wil onophoudelijk....

Het roerlooze is alleen in 't graf....

Neen, maar rust is het ingaan in de genieting van een volmaakt werk. Zoo is het eeuwiglijk in God. Er is in Hem geen zwoegen, geen inspanning van krachten, geen uitputting van vermogen. Hij werkt een eeuwiglijk volmaakt werk. In Hem is het werkend rusten en het rustend werken. Van oogenblik tot oogenblik is Zijn werk volmaakt en geniet Hij met goddelijke genieting van Zijne werken binnen Zijn Eeuwige Wezen. En zoo rustte God ook met betrekking tot Zijn werken in den tijd. In den uchtendstond der schepping ging Hij goddelijk-genietend in Zijn volbrachte werk in. Scheppend had Hij gewerkt naar buiten, in den tijd, door het Woord Zijner goddelijke almacht. Schepsel na schepsel was door Hem in het aanzijn geroepen, uit het niet, alsof het ware. De volheid van Zijn goddelijke gedachten was door Zijn wonderwerk creatuurlijk gerealiseerd. Toen rustte God, ging in Zijn volbrachte werk in, niet om ledig Zijn werk aan te zien, doch om het te dragen, het blijvend te doen zijn en in de weerspiegeling Zijner goddelijke deugden Zich te verlustigen.

Zoo is de ruste bij God.

Zoo is ook de ruste voor den mensch, naar Zijn goddelijk beeld gemaakt.

De mensch was Gods vriend. Zijn bondgenoot....

Ook hij moest ingaan in de ruste Gods. Door al Gods werken op te klimmen tot den levenden God zelf, Hem te kennen, in Zijne gemeenschap te leven, in Zijn tabernakel wonen, vlak aan Zijn goddelijk hart, om Hem te smaken, te lieven en geliefd te worden, te loven en te dienen....

Dat is voor hem de ruste.

Eene ruste in eeuwige liefde....

Zalige sabbat!

Er blijft een rust over.

Hier en nu is de ruste nog niet.

“'t Oog omhoog, en 't hart naar boven,
Hier beneden is het niet!”

Zoo zingt ook nog het kind van God. Wel kan hij een oogenblik op sabbatmorgen in Gods huis toeven en met de verlost schare het lied des dichters van ouds in blijde vervoering aanheffen:

“Hier wordt de rust geschonken,
Hier 't vette van uw huis gesmaakt,
Een volle beek van wellust maakt
Hier elk in liefde dronken.”

Doch feit blijft, dat hij spoedig, al te spoedig, dat huis der ruste weer verlaat en dat buiten de poorten van het huis des gebeds de strijd weer op hem wacht.

Hij is pelgrim en strijdt....

Rusteloos stuw't alles om hem heen voort en alles verkondigt hem, dat hier niet het blijvende, en daarom ook niet de ruste is. 't Schijnt een altoos worden en vergaan, een verschijnen en verdwijnen, een cirkelgang, waarin 't schepsel altoos zwoegt en nimmer een doel bereikt. En bovendien verkondigt zijn eigen leven hem, dat hij nog niet de rust is ingegaan. Hem wacht de strijd, de worsteling tegen vijanden van binnen en vijanden van buiten. Zonde, wereld, duivel, de geestelijke boosheden in de lucht. De wapenrusting kan nog niet afgelegd. Het zwaard kan nog niet ontgespt....

Doch de blijde ruste lonkt in de toekomst!

Velerlei ruste lachte het volk van God reeds tegen in het verleden. Ze gingen allen voorbij en boden de ware ruste niet. Er blijft nog eene ruste over voor het volk van God.

Adam in het eerste paradijs ging niet in de ruste in. Ook hij moest strijdend werken als Gods vriend en bondgenoot, zou hij ooit de ruste genieten. Want eerst als de strijd volstreden en de taak volbracht was, zou hij kunnen ingaan in de ruste Gods. Doch hij faalde. Ontrouw werd hij aan Zijn God, een slaaf der zonde, een vriend des duivels. Hij koos den weg der eeuwige onrust....

Doch de Allerhoogste sprak van een anderen dag!

Een gansch nieuw wonderwerk begon Hij, het werk in Christus Jezus, het machtige werk der genade. Want

van voor de grondlegging der wereld had Hij voor Zijne kinderen een ruste bereidt aan Zijn boezem, die in zalige verrukking verre boven de ruste van het eerste en aard-sche paradijs te begeeren is. Die ruste bereidt Hij. Daar-op stuwte alles in de geschiedenis aan.

Israel van ouds ging in een beeld en schaduw van die ruste in. Want schoon en rijk Palestina was het Sabbats-land, een Kanaan der ruste. En door de bange woestijn gaat Israel in die ruste in, al was het ook, dat velen achterbleven vanwege hun ongeloof. Daar, in het land der ruste, woonde God onder Zijn volk; daar werd de rust geschonken. Doch *de* rust was ook niet in Kanaan. Het was slechts schaduw, en als zoodanig ook nog zeer onvol-maakt. De vijand wist in dat rustland in te dringen en de kinderen der ruste te bestoken en te benauwen. En de vijanden van buiten lieten het volk des Heeren nooit met vrede. Banger, al banger werd het den geloovigen in dat land, en naarmate de stroom der geschiedenis voortgolfde en de volheid des tijds aanbrak, verdween steeds meer de ruste van het aard-sche land der belofte. Doch door de bange en benauwende donkerte van den nacht heen, door strijd en moeite, leerde het getrouwe volk steeds meer te verstaan, dat er een ruste overbleef voor het volk van God, ook als het aard-sche rustland ten onder zou gaan....

Hier beneden is het niet....

Doch God bleef werken, Zijns verbonds gedachtig.

En Silo kwam!

Hij zou het werk Gods volbrengen. Door Hem zou God ook ingaan in het volbrachte werk van Zijn wondere genade. Hij was de rustaanbrenger. Hij mocht staan te midden van de worstelende en zwoegende broederen en roepen hun toe: "Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt en Ik zal u ruste geven." En Hij volbracht. De zware schuld, die ons met schrik vervult, nam Hij op zich en al worstelend, strijdend en zwoegend ook met bloedzweet op de klamme slapen, droeg Hij de schuld tot op het bange kruis, tot in den donkeren vloekdood, tot Hij het reeds uit de diepte van den dood den broederen kon toeroepen: "Het is volbracht!"

Straks staat Hij op, de taak volbracht. En aan den morgen der opstanding gaat God nogmaals de ruste in....

Het was de andere dag....

De dag der ware rust.

Voor het volk Gods!

Een ruste blijft er over.

Nog wenkt de ruste in de toekomst.

Ze kwam naderbij. Ze ging in Christus haar vervul-ling in.

Doch ze is nog niet volbracht....

Wel gaat het volk des Heeren door het geloof de ruste van de opstanding van Christus Jezus in. Hun strijden is geen hopelooze worsteling, hun arbeid geen zwoegen meer. En ingaande in die geestelijke ruste, genieten ze de heerlijke zaligheid van den vrede, die alle verstand te boven gaat. Want de overwinning werd be-haald. De strijd is volstreden. En ze mogen jubelen in

zalige vervoering: Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof hebben vrede bij God door onzen Heere Jezus Christus. Ook zijn ze verlost uit de bange slavernij der zonde en des doods. De zonde heerscht niet meer over hen....

't Is sabbat in de ziel....

Doch de strijd blijft ook nog. En ook thans is de eindelijke ruste nog niet verkregen. Altijd volgt er op sabbatavond weer een week van worsteling en lijden. Van duisternis menigmaal!....

Daarom blijft er ook thans nog een ruste over voor het volk van God.

Er komt nog een andere dag.

De dag der eeuwige ruste!

Straks in het Vaderhuis met zijn vele woningen. Dan in de toekomst van onzen Heer in het eeuwige Konink-rijk. Daar zal nooit de vijand inkomen. Daar zal nooit strijd meer wezen. Daar geen duisternis en lijden meer, geen gebrek en kommer, geen scheiding en geen struikel-ing, geen bange vrees en geen nacht. Daar is 't eeuwig dag. Daar is de tabernakel Gods bij de menschen om nooit weer heen te gaan. Daar zal ten volle vervuld zijn het woord des Heilands: Gij in Mij en Ik in hen, opdat we volmaakt zijn in één. En dat, o dat is de ruste, de eeuwige, de eindelijke, de volle ruste, die er overblijft voor het volk van God....

Op die ruste worstelt Sion aan.

En met het oog der hope gericht naar, gevestigd op die ruste, heeft het strijdend en lijdend volk des Heeren goeden moed. Het doet de volle wapenrusting weer aan, om te strijden den goeden strijd, den oorlog des Heeren.

Het neemt den pelgrimsstaf weer op, om voort te trekken door de woestijn dezer wereld.

Het vernieuwt de kracht, ook al is de weg moeilijk.

Weldra is de reis volbracht....

En aan het einde wacht de rust.

De rust, die er overblijft voor Gods volk.

Eeuwige ruste, volmaakte ruste.

Volzalige sabbat!

H. H.

ENEMIES WITHIN THE CHURCH

"In every age the Church of God has to drive out her spiritual Amorites, Unbelief, Ungodliness, Heresy, Idolatry, the setting up of man's inventions and forms in place of the pure truth of God; and unless she is diligent and bold these enemies will beleague her and infest her and will at length drive her out of her inheritance. These are the enemies who will dispute with the heirs of promise every foot of their expected heritage. With these it is no child's play at arms, but a veritable struggle for life; for as the spies reported of the sons of Anak, which come of the giants, 'We were in our own sight as grasshoppers, and so we were in their sight'—so these bold gigantic foes are not afraid of the utmost efforts the believer can put forth by the mere force of his own will."

—L. H. Wiseman, M. A.

WRATH REVEALED FROM HEAVEN

Rom. 1:18 ff.

Horrible is the dark picture the apostle paints in vivid colors of the civilized Greco-Roman world of his day, from the viewpoint of its moral debauchery. When one peruses the long list of sins the apostle here enumerates and compares with it the present world of civilization superficially, one would be inclined to draw the conclusion perhaps, that since the time of Paul the world outside of Christ had considerably improved itself. Yet, he that may look beneath the surface of things will soon change his mind with regard to this judgment. In the first place we must not forget that had we lived in the midst of the very world Paul here pictures, the world of Paul's own time, we would have had difficulty to perceive the reality of the apostle's gloomy representation in actual condition. In the first place we must not forget that also in Paul's time sin manifested itself according to the organic life and development of the human race. This also implied that not every individual of the race at that time committed all the sins enumerated here in actual fact. One branch of a tree does not bear all its fruit. Much rather must we picture the condition thus, that one excelled in one sin, another in a different form of corruption. Thus it is always. The natural mind is enmity against God. By nature we are incapable of doing any good and inclined to all evil. But every one commits that actual sin which is in harmony with his particular place in the organism of the race, according to character, time and place and circumstances. The sins of the rich will be different from those of the poor, the sins of the rulers different from those of the subjects, of the soldiers different from those of the common citizen, the corruption of the hard laborer and busy merchant different from that of the idle. Thus it was in the world of Paul's time undoubtedly. He pictures the corruption of the world of his day in its totality of corrupt fruits. Remembering this we will find that it grows less difficult to draw a similar picture of the world of today. In the second place we must not forget that Paul is here tearing with merciless hand the cover of civilization away from the world and its life. It is after all not the judgment of Paul we have in these last verses of the first chapter of the epistle to the Romans. Paul wrote as he was illumined by the Holy Spirit. He writes what God beholds in the world. And therefore he pictures the naked world. And if we could do the same thing with the world of today would it compare favorably with the ancient world of Rome and Greece? What we see of it occasionally certainly does not make us expect it. What else becomes manifest than the same corruption in every form as Paul describes in this chapter, as soon as the real life of the modern world bursts thru its outer coat of civilization-varnish? Does the life of the big cities of the Old World, of Paris and Berlin and Vienna actually compare favorably with that of ancient Rome? And is the life of our

own metropolitan world centers essentially different? Certainly not from a religious point of view. The godlessness and idolatry of today may assume a more refined form, it is none the less appalling. And the chapter we are discussing plainly teaches that a people that apostatizes from the living God and changes the truth into a lie, must needs also become corrupt morally. God reveals His wrath and gives them over. But let us trace the picture Paul draws and then judge whether it is applicable to the modern world.

Indignantly as it were the apostle calls attention once more, in vs. 25, to the judicial ground upon which God gave over the heathen world into the mire of corruption and debauchery he will presently describe. Men had sinned against the living God. The Creator is blessed forever, Amen! He is worthy to receive the praise and adoration of all His creatures. And it is particularly man's calling to extol this praise of the blessed God. He is made after God's image and before all creatures man must praise the great and glorious God and tell of His wonders. But instead, they changed the truth of God into a lie. The truth of God is His revelation, in this instance His revelation in all the works of His hands, the revelation of His eternal power and Godhead. That truth, which proclaimed God as being glorious and infinite in power, they had wilfully changed into the lie of their false gods, and they had represented the Most High under the images of man and beast and creeping things. Thus they worshipped and served the creature instead of the glorious Creator. This was the cause of God's burning wrath, for He cannot allow His glory to be trampled under foot. And this wrath He continued to reveal from heaven in giving the ungodly over into all the vile sins they committed.

Then the apostle takes up the thought again he had already expressed in vs. 24, only from vs. 26 to the end of the chapter he enters into a detailed description of the corruption of the world. In vs. 24 he had spoken of the lusts of their hearts and their dishonoring their bodies between themselves. Now, in vs. 26, the apostle expresses definitely the sin to which he referred. He emphasized once more that he is dealing with a judicial act of retribution on the part of God. He gave them over. And the first corruption he proceeds to mention in detail is that which pertains to sexual intercourse. These are mentioned first undoubtedly because they were first in reality. Bodily lusts followed closely upon the heels of ungodliness. When man departs and separates himself from God his bodily lusts are unchained. These are the first to assert themselves. They are strong and become like a consuming fire in his blood. They rule over him and he is their slave. They drag him down and he follows them into inevitable destruction. They are also most degrading and revolting, when they manifest themselves in the unnatural and antinatural relations of which the apostle is speaking in the text. And lastly, they are at the same time the clearest manifestation of the wrath of God against all ungodliness of men, for they reveal

God's design to cast them into that destruction which follows inevitably upon the corruption of the body as a meet punishment for their sin. In the original the apostle speaks not of men and women, but of males and females. According to some the reason for this must be sought in the contempt the apostle feels for men and women that live in such vile sin as degrades them to the level of animals. But this is hardly true. In the animal world we do not meet with the corruption Paul here describes of men. Man, separating himself from the living God, does not become an animal, neither does he reach the level of the animal, but he becomes the horrible opposite, spiritually and morally, of the glorious being he was designed and made to be. Rather do we think that the apostle here speaks of males and females because it is to that part of their life that has to do with sex particularly, that he is writing. Again we may notice, that he mentions the sin of the women first, probably because in them it is most revolting. Then also he asserts the same thing of men. The sin mentioned is most revolting. Women live with women, men are heated toward men. In their craving lusts they seek satisfaction in practices uncommon, against nature and unseemly. And thus God's purpose was reached, for in His wrath He purposed to destroy them. And by their antinatural practices they worked out their own destruction and received in themselves the due recompense for their first aberration, the changing of the truth of God into a lie. And certainly, if the cover could be torn from the hidden night-life of the world of today, we would discover that with equal veracity the same statements might be made in application to modern life.

Once more the apostle repeats the phrase "God gave them over" in vs. 28. We may notice, that in this verse there is a comparison between the sin committed and the punishment inflicted. The apostle designs to show how proper the punishment of God was, seeing it was entirely in harmony with the very nature of the sin they committed. "Even as they did not like to retain God in their knowledge, God gave them over to a reprobate mind, to do those things which are not convenient." "Even as." As the sin, so is the punishment, for God is righteous. The sin they committed is expressed in the words: "They did not like to retain God in their knowledge." The original here is richer than the translation. For: "They did not like" it employs one word, the meaning of which is really: to prove, to test, to examine and to express judgment upon a thing after due examination. The object of this examination is expressed in the question: Is God worthy to be kept in mind? Is He worthy of consideration and honor? And their deliberate answer was negative. They did not deem Him worthy of remembrance. "Het heeft hun niet goedgeacht God in erkennenis te houden." Implied in this sentence is once more that they did have a knowledge of God. God revealed Himself and they knew Him, they had Him in their mind. In the second place, it is implied that their mind was reprobate, void of the fear of God, enmity against God. In the third

place, that in their sinful mind they passed judgment on God and came to the wilful conclusion that He was not worthy to be remembered. They cast Him out, they wilfully rejected Him. They made of God a reprobate! In full harmony with this is the punishment God inflicted upon them. He gave them over to a reprobate mind, to do those things which are not convenient. There is expressed here such an operation of the wrathful God against men that reject Him, by which their minds also morally became reprobate and turned to unseemly things; and in the second place, a manifestation of such a morally corrupt and reprobate mind in the practice of things that are unseemly. And thus God vindicates Himself. In the punishment of the sinner He justifies Himself and He reveals that to live apart from God is death, and that the sinner that rejects God does so only because he is of a reprobate mind. When the sinner passes the judgment that God is not worthy to be kept in mind and to be feared, it certainly must become evident, that this judgment is false and that he who judges thus is a liar. Hence, God punishes him by giving him over unto that reprobation of mind which impels him to practice horribly unseemly things. And by doing these, he plainly shows that his mind is corrupt and that also his first judgment regarding God proceeded from a corrupt mind. And here we wish to call the attention once more to the fact, that a theory of a certain restraint of sin, whereby man can depart from the living and ever blessed God cannot be harmonized with any true conception of the Most High. God's purpose is always to glorify and vindicate Himself. He certainly will do so fully and finally in the day of judgment. But Rom. 1 plainly teaches that He also justifies and maintains Himself in the history of the ungodly. To vindicate Himself He cannot restrain sin, but He must visit sin with sin. The sinner always principally and practically expresses the judgment that God is not worthy to be kept in remembrance, that one can safely and happily live apart from God. He attacks God's name and glory. If God would restrain sin He would thereby corroborate the judgment of the sinner. God, however, cannot do so. He must show how vile the mind is that rejects Him. And He does so by casting him into deeper sin, into such sin as make it clearly evident that his mind is totally corrupt and reprobate. Such is the teaching particularly of vs. 28.

And now, in vss. 29-32, the apostle gives a more detailed description of the actual condition of the world of his time from a moral-spiritual point of view. The world is full of death, death operates in all its members and it bears abundant fruit of death unto death.

First of all the inward spiritual and moral disposition is described in vs. 29: "Being filled with all unrighteousness, fornication, wickedness, covetousness, maliciousness; full of envy, murder, debate, deceit, malignity." The first part of this text rather speaks of the general spiritual disposition of the ungodly, the second part of more particular sins that are hid in their heart. It cannot escape our attention that Paul speaks in terms that are absolute.

There is no room here for any theory of any good that the natural man might still have within him. For he is full of wickedness, and what is full of anything surely cannot contain anything else. We must also remember that Paul is speaking of a highly civilized world, often praised and extolled in our day because of its attainments. How often do adherents of the theory of common grace refer to this world of Greco-Roman civilization as a clear proof of the truth of their conception! Let it, therefore, not escape our attention, that this world, according to the judgment of Him that cannot lie, was full of iniquity. There was absolutely no room for any good in their hearts and minds. The first five terms employed all describe the corrupt condition of the inward disposition of the natural men; unrighteousness, fornication, wickedness, covetousness, maliciousness. Of these unrighteousness and fornication (spiritual) are so related, that the first expresses the inward antipathy against the righteousness of God, the opposition of our nature to His law and precepts, its antithesis to His holy will; the latter expresses the tendency of that unrighteous nature to go awhoring from God, to seek the darkness and eschew the light. Again wickedness and maliciousness are closely related and nearly alike in meaning, with this difference, that the former refers to the depravity of our nature in general, to its moral and spiritual corruption, while the latter points to the tendency of that depraved nature to be vicious and to do evil. Covetousness denotes sin in its insatiable character. Sin tends to create always deeper cravings. Every form of wickedness accomplished leaves a larger hole in the heart, that craves for more and deeper sin. Lust creates lust as soon as it is satisfied by sin. The end of sin is hell, eternal dissatisfaction. Even as righteousness tends to ever greater satisfaction, because it finds rest in the Eternal God, so unrighteousness creates ever deeper dissatisfaction because it separates from the Fount of all Good. The path of the righteous for that reason leads to rest, the eternal sabbath; the way of the wicked tends to hell, the eternal unrest. Those who go thither shall have no rest day or night. The second part of the text rather points to specific tendencies and inclinations of this depraved nature, even as to be full is the result of being filled. They are full of envy, murder, debate, deceit, malignity. Envy is rooted in and proceeds from covetousness and maliciousness; it is the yellow feeling of displeasure at sight of the good of the neighbor. Its natural fruit is murder, the desire to destroy the neighbor. Contention or debate and strife is the same murderous tendency in speech and thought. Craft or deceit is the tendency of the wicked nature to satisfy its covetousness by false dealing, the lie; and malignity, which in the original perhaps has the meaning: to distrust, to put a false construction upon everything, is the corollary of deceit, for as one is himself so he construes the words of dealing of another, "zooals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten." Certainly, one does not have to look far to find these same sins in the modern world. The political world is full of them; the commer-

cial world is permeated with them; the strife in the industrial world is rooted in them.

Finally, in the last two verses the apostle refers to their actual sins and pictures men as they actually manifest themselves in the world. They are whisperers and slanderers, backbiters, secretly or more openly defaming and speaking evil of one another; they are haters of God, in all their actions assuming an attitude of opposition against Him, however religious they profess themselves to be; they are spiteful, proud, haughty, boasters, always over-estimating self and depreciating the other, trampling him under foot; they are inventors of evil things, employing their genius and power to work out evil schemes; they are disobedient to parents, revolutionary, breaking all bonds of authority; they are without understanding of spiritual things, and so far have they wandered from the truth that you cannot interest them in things heavenly or reach even their natural understanding with them; they are covenant-breakers, faithless with regard to God and men; without love of kindred and natural affection they show themselves to be; cruel are they and without mercy, deaf to the cries of those whom they oppress. A most terrible list, indeed! Yet perfectly true and without a shadow of exaggeration the picture is. Even if we would not be able to trace the list in the reality of the world of today, he that knows by the grace of God his own nature and life apart from Christ, will confess that it is, indeed, his own picture the apostle here draws. It reminds us from how great and terrible a death we have been snatched by the grace of the Lord.

The apostle concludes by emphasizing the wickedness of the world in a twofold statement in vs. 32. In the first place, he reminds us once more, that ignorance is not the explanation of the wickedness of the world and that knowledge is no virtue. They do these wicked things, conscious by very experience of the judgment of God, namely, that they who do such things are worthy of death. Yet, they not only commit these things themselves, but they also have a pleasure in them that do them. Here is the climax of it all. This is denied by some. There are those who cannot understand that it is greater wickedness to have pleasure in the sins of others, than to commit them ourselves. Yet, the truth of the statement is evident. To commit wickedness themselves implies that they have a certain interest in the fruit of sin. Covetousness seeks to satisfy self. But to rejoice in the sins and wickedness of others reveals that there is a certain disinterested love of sin for its own sake. They are lovers of darkness and haters of the light. And this love of darkness as such causes them to love those who with them walk in the same darkness and to rejoice in their iniquity. And when the children of light walk in their midst and witness of the light in walk and speech, they hate them and persecute them, for they hate the light and attempt to extinguish it.

We have interpreted this passage of Scripture in detail, because of its great significance with a view to the errors that are at present creeping into the church thru

the maintenance and official adoption of the theory of a common grace. All the more did we follow this passage in detail, because it is quoted by those who defend that common grace philosophy. The passage is distorted so, that it is made to express, that God reveals His grace from heaven in that He restrains sin. It was necessary, then, to let the passage speak for itself. And to one who wills to understand it must have become very evident, that its contents teach the very opposite from that which the defenders of the common grace faith elicit from them. Instead of teaching a grace of God with regard to the ungodliness of men, it teaches that God in the history of the world manifests His wrath continually over all wickedness and depravity of mankind. And instead of proclaiming that the Most High restrains the inward depravity of the godless nature, it teaches that for the vindication of His righteousness and justice, He rather drives it out and brings it to manifestation, casting it from corruption into corruption till outer darkness is the end. And it is only the regenerating and sanctifying grace of the Lord Jesus Christ that saves us from so horrible a corruption.

H. H.

OUR THOUGHTS

Out where a foot has seldom trod.
Out where nobody dwells, but God.
Out on a dismal, foreign sod
Our thoughts have been.

Up where the warbling songster flies.
Up where the course of the cloud-stream lies.
Up and beyond the ether blue skies
Our thoughts have been.

Down where the roots of the flowers sleep.
Down where the earth her fortunes keep.
Down where the rocks rest firm and steep
Our thoughts have been.

Far on the crest of the turbulent sea.
Far in the fields of artillery.
Far in the Polar tranquillity
Our thoughts have been.

Near where the ocean beats the land.
Out where there's joy on every hand.
Up where the sun keeps supreme command
Our thoughts have been.

Out, where when death shall close our eyes.
And our departed spirit flies.
Out to a home beyond the skies
Our thoughts have been.

TOELICHTING OVER ONZE AFZETTING

In ons vorig artikel hebben wij gesproken over de handelingen van den Kerkeraad van Rusk. En in ons slot-artikel willen wij nog kortelijks wijzen op de handelingen van den dubbelen kerkeraad en van de Classis.

De dubbele kerkeraad, waarvan wij in ons vorig artikel reeds spraken, vergaderde den 15den Juli te Rusk. Als president voor deze vergadering werd gekozen Ds. K. W. Fortuin, en als scriba H. J. Meppelink.

De reden waarom deze dubbele kerkeraad werd samen geroepen, was, gelijk wij reeds eerder hebben aangestipt, dat Rusk de hulp van een genabuurd kerkeraad inriep, omdat er drie kerkeraadsliden waren, waaronder ook de leeraar was begrepen, die geweigerd hadden om de Drie Punten te onderteekenen. Dat dit de reden was werd dan ook aangetoond uit de notulen van Rusk aan het begin van deze vergadering.

Er kwam dan ook spoedig een voorstel, dat ook aangenomen werd, om met elk van deze drie broeders afzonderlijk te spreken. Het eerst zou men dan maar met den leeraar beginnen. Na zeer kortelijks met hem gesproken te hebben, stelde men hem voor de vraag, of hij nu misschien genegen was om de Drie Punten te onderteekenen. En toen ondergeteekende daarop antwoordde, dat hij die Drie Punten niet kon onderschrijven, omdat zij naar zijn overtuiging in strijd waren met Schrift en Belijdenis, vroeg men hem, dat hij zich zou verwijderen, opdat zij eerst met de anderen mochten spreken, die ook geweigerd hadden om de Drie Punten te onderteekenen. Men zou hem later dan wel weer inroepen om hem aan te zeggen tot welk besluit men gekomen was.

Van wat er met de twee andere broeders besproken is in de vier uren dat men met hen bezig is geweest, kunnen wij niet veel zeggen, omdat wij van zelf daarbij niet tegenwoordig waren.

Maar het resultaat van die bespreking was, dat men een van de broeders, nl., Diaken Meeuwssen, er toe overgehaald had om de Drie Punten te onderteekenen, maar dat Ouderling Hirdes zulks niet kon doen, omdat het nog altijd naar zijn overtuiging vaststond, dat de Drie Punten in strijd waren met Schrift en Belijdenis.

Toch is ons uit de notulen het een en ander wel duidelijk geworden. Daaruit is het mij duidelijk geworden, dat het feitelijk alleen op mij gemunt was, daar het zelfs uit de notulen bleek, hoe men op allerlei manier gepoogd had om Ouderling Hirdes als lidmaat voor de gemeente te behouden.

Daaruit, nl. uit de notulen, is het mij ook duidelijk geworden, dat men alles met de Synodale besluiten kan doen, mits men maar voorgeeft, dat men alles gelooft en aanneemt wat de Synode zegt.

Als men maar voorgeeft, dat men gelooft wat de kerk gelooft, dan kan schier alles er op door. Dan kan men zelfs komen met een voorstel, zooals de dubbele kerkeraad dat deed ten opzichte van Mr. Hirdes, dat lijnrecht in strijd is met de Kerkenorde en met het besluit van de Synode van 1926 inzake de Drie Punten.

De dubbele kerkeraad nl. kwam tot Ouderling Hirdes met het volgende voorstel: dat als hij bedanken wilde voor zijn ambt als ouderling, dat dan de kerkeraad van Rusk hem verder ongemoeid zou laten.

Met dat besluit heeft de dubbele kerkeraad dus uitgesproken, dat Ouderling Hirdes op grond van zijn weigering om de Drie Punten te onderteekenen *geen ouderling*, maar toch *wel lidmaat* kon zijn van de gemeente Rusk. Men zou hem dan als lidmaat verder niet bemoeilijken en verder niet onder behandeling nemen. Dat besluit kwam dus feitelijk hier op neer, dat waar hij als gewoon lid weigerde om de Drie Punten te onderteekenen, men hem *wel* kon dragen, maar als ouderling *niet*. Als ouderling moest hij dus bedanken of afgezet worden.

En dat besluit, zooals wij reeds opmerkten, is lijnrecht in strijd met de Kerkenorde, waar wij toch in Art. 80 lezen, dat de zonden of grove fouten waarom een ambtsdrager afgezet moet worden dezelfde zijn als waarom een gewoon lidmaat moet worden afgesneden.

Art. 80 toch zegt: "Voorts onder de grove zonden, die waardig zijn met opschorting of afstelling van den dienst gestraft te worden, zijn deze de voornaamste: valsche leer of ketterij, openbare scheurmakerij, openlijke blasphemie, simonie, trouwelooze verlating zijns diensten of indringen in eens anders dienst, meenedigheid, echtbreuk, hoererij, dieverij, geweld, gewoonlijke dronkenschap, vechterij, vuil gewin; *kortelijk alle zonden en grove feiten, die den bedrijver voor de wereld eerloos maken, en in een ander gemeen lidmaat der Kerk der afsnijding waardig zouden gerekend worden.*"

Volgens Art. 80 is het dus duidelijk, dat als een ambtsdrager afgezet wordt omdat hij de Drie Punten niet kan onderteekenen, dan moet, zoo zegt ons datzelfde artikel, een "gemeen lidmaat" om diezelfde reden om op dienzelfden grond met de sleutelen des hemelrijks buitengesloten worden.

Wat de Kerkenorde in dit geval dus zegt is dit: dat als een ambtsdrager wordt afgezet omdat hij de Drie Punten niet kan onderteekenen, dan moet een gewoon lid, die weigert om de Drie Punten te onderteekenen daarom afgesneden worden. Maar de dubbele kerkeraad oordeelt hier anders over en zegt: een ambtsdrager moet wel afgezet worden als hij weigert om de Drie Punten te onderteekenen, maar een gewoon lidmaat kan men gerust ongemoeid laten al is het ook, dat zulk een gewoon lidmaat weigert om de Drie Punten te onderteekenen. Een gewoon lid wordt daardoor dus nog geen voorwerp van de tucht.

Hoe Ds. Fortuin en de dubbele kerkeraad dat rijmen met de Kerkenorde is mij nog steeds een raadsel. Want met het besluit dat op den dubbelen kerkeraad gepasseerd is, heeft die dubbele kerkeraad feitelijk gezegd: Wij gaan ons alleen maar houden aan het eerste gedeelte van Art. 80 van de Kerkenorde, waar gesproken wordt van de ambtsdragers, maar aan het laatste gedeelte van dat artikel dat handelt over de gewone leden gaan wij ons niet storen, dat gaan wij maar negeeren en terzijde zetten. Al handelen wij daarmee in strijd, dat is niets,

mits wij het eerste gedeelte daarvan maar handhaven om de ambtsdragers af te zetten. Dat was, naar het besluit van de dubbele kerkeraad te oordeelen, hunne opvatting van Art. 80 van de Kerkenorde.

Dat besluit of voorstel van de dubbele kerkeraad om Hirdes als hij bedankte als ouderling, als gewoon lidmaat dan ongemoeid te laten is ook verder in strijd met de uitspraak van de Synode van 1926.

Want de Synode zegt toch uitdrukkelijk in het antwoord dat gegeven wordt aan den Kerkeraad van Middelburg inzake de Drie Punten (zie Acta 1926, p. 120): "... dat hare uitspraak inzake de bewuste punten is te beschouwen als een nadere interpretatie dezer Belijdenis"

En verder onder b):

"Dat zulk een nadere interpretatie door de Synode gegeven de officieele en dus voor onze kerkengroep geldende interpretatie is van de Belijdenisschriften. Zonder iemand te bekorten in zijn wettige rechten van het indienen van bezwaren, staat het toch vast, dat *elk ambtsdrager en lid zich heeft te conformeren met zulk een uitspraak*"

De Synode zegt dus, dat niet alleen de ambtsdragers maar ook de leden zich moeten conformeren met de uitspraak der Synode. En dat wil dus zeggen, dat als de ambtsdragers de besluiten van de Synode moeten onderschrijven, dat dan ook de gewone leden hetzelfde moeten doen. En in geval van weigering moeten niet alleen de ambtsdragers afgezet, maar ook de gewone leden afgesneden.

Niet alleen de ambtsdragers, maar elk lid heeft zich te houden aan de uitspraak der Synode. Dat is het besluit van 1926, dat in heldere en duidelijke taal wordt uitgedrukt. En toch in weerwil van dat alles verklaart de dubbele kerkeraad dat zoo, dat men de gewone leden, die de Drie Punten weigeren te onderteekenen, ongemoeid kan laten.

Als men zoo de Kerkenorde en de Synodale uitspraken kan verklaren en toepassen, dan behoeft het ons niet te verwonderen dat het op het gebied van het kerkrecht een Babel van verwarring wordt.

En dat Classis Zeeland door hetzelfde beginsel beheerscht werd en dat zij dezelfde opvatting van de Kerkenorde en van de Synodale uitspraken had, blijkt duidelijk, daar zij het werk van den dubbelen kerkeraad goedkeurde.

Want nadat wij op de vergadering van den dubbelen kerkeraad bleven volhouden, dat wij de Drie Punten niet konden onderteekenen, werd Mr. Hirdes als ouderling afgezet, en werd ik als leeraar geschorst tot de e. k. Classis, die den 29sten Juli te Borculo zou gehouden worden.

En die actie werd door de Classis goedgekeurd. De Classis stoorde zich ook eenvoudig niet aan hetgeen wij hiertegen inbrachten, waar wij bij vernieuwing op het onhoudbare en onverklaarbare van de actie tegen ons wezen.

Hoe men actie kon beginnen, waar er nooit eenige aanklacht tegen mij is ingebracht, is mij ook nu nog steeds een raadsel.

Het eenigste antwoord dat dan ook in dezen gegeven werd, was, dat de Synode zich nu weer opnieuw had uitgesproken, (alhoewel de Acta ook nu nog niet verschenen was) en dat daarom de kerkeraad, de dubbele kerkeraad en de Classis zich geroepen gevoelden om actie te nemen, ook zelfs waar er nooit een enkele aanklacht of beschuldiging was ingebracht.

Dat het op zulke gronden voor Classis Zeeland een "pijnlijke taak" was om ons af te zetten van den dienst des Woords, behoeft zeer zeker verder geen betoog.

En nu zouden wij nog wel heel wat meer kunnen zeggen van de wijze waarop de Kerkenorde en de Synodale besluiten worden gehandhaafd(?), maar, mij dunkt, hetgeen wij daarvan kortelijks in het licht hebben gegeven is voldoende om ons te doen zien, hoe men met de Kerkenorde en de kerkelijke besluiten die "vast en bindend" zijn, kan omspringen.

Wij willen dan ook voorloopig met dit artikel eindigen. Alleen dit willen wij er nog even aan toevoegen, dat op dezelfde Classicale vergadering van 29 Juli er een instructie kwam, eischende dat al de ambtsdragers in de Classis de Drie Punten zouden onderteekenen.

En nu zou men misschien wel meenen, waar men het voor enkele ambtsdragers verplichtend had gesteld om de Drie Punten te onderteekenen, dat dit dan ook met evenveel recht geëischt moest worden van al de overigen.

Maar neen! Daarvoor was de Classis niet te vinden. Zij konde en wilde wel enkelen de wetten voorschrijven, maar om zichzelf de handen te binden, dat ging toch niet. Het waren maar de enkelen, die het ontgelden moesten.

Zoo wordt dus het recht gehandhaafd!

En zoo worden anderen lasten opgelegd, die men zelf niet met een vinger wil aanroeren.

D. JONKER.

HOPE

Ah hope, within the mortal breast
How oft.
You seem not there, but are quite pressed
And scoffed.
But yet when times are dark, instead
Of roll
For just a moment, tilt your head.
The soul
Leaps forth in joy as once before
It had.
No more we sorrow, grieve no more
But glad.

—Contributed.

Extensive is our knowledge, when
We've learned to know as such.
That all the knowledge that we have
Does not amount to much.

—Contributed.

ALGEMEENE WERKINGEN DES GEESTES?

We hebben de vorige keer aangetoond, dat de Synode van 1926 niet bij machte was, om het bezwaar van Middelburg weg te nemen en den kerkeraad aldaar een bevredigend antwoord te geven. Om te belijden, dat de Synode van 1924 had gedwaald en dat ze ten onrechte de Belijdenis had laten spreken van een algemeene werking des Geestes, waardoor de zonde gestuit zou worden, daartoe miste de Synode de geestelijke kracht. Het was haar kennelijke toelag om eenvoudig de besluiten der Synode van 1924 te handhaven. Wij twijfelen of de Commissie zelfs wel den zedelijken moed zou gehad hebben, om met een ander rapport te komen dan een, waarin de besluiten der vorige Synode ten opzichte van de Drie Punten gehandhaafd waren. En bij machte om aan te toonen, dat de Belijdenis wel sprak van zulk eene algemeene werking des Geestes, of dat althans zulk eene werking met logische noodwendigheid uit de Belijdenis zou zijn af te leiden, vermocht de Synode ook niet, eenvoudig omdat dit onmogelijk is. Ofschoon nu de Synode Middelburg's bezwaar niet wegnam en zelfs bekende, dat ze het bezwaar van den kerkeraad aldaar niet vermocht in te zien, heeft ze toch over deze stuiting der zonde door eene algemeene werking des Geestes wel iets gezegd. Ze heeft een antwoord opgesteld, het antwoord, dat we reeds in ons vorig nummer afdrukten. En we willen in het kort den inhoud van dat antwoord bespreken en beoordeelen.

Het bewuste antwoord behelst vier stellingen of uitspraken, zonder eenig bewijs.

Eerste stelling: De algemeene genadewerking des Geestes, waardoor de stuiting der zonde wordt gewerkt, sluit de werking der tweede oorzaken in het stuiten der zonde niet uit.

Tweede stelling: De algemeene genadewerking, waardoor de zonde gestuit wordt, is niet zaligmakend, hartvernieuwend.

Derde stelling: Dat de zonde alleen gestuit kan worden door eene algemeene werking des Geestes volgt met logische noodwendigheid uit het feit, dat God in het werk der Voorzienigheid met Zijnen Geest werkt.

Vierde stelling: Middelburg is onredelijk in zijn eisch, dat de letterlijke uitdrukking: "algemeene werking des Geestes" in de Belijdenis gevonden moet worden en de Synode van 1924 toonde duidelijk aan, dat er zulk eene algemeene werking des Geestes uit de Belijdenis en uit de Schrift is af te leiden.

Het is duidelijk, dat in deze stellingen de Synode eene verklaring tracht te geven van de verklaringen van de Synode van 1924. Er worden elementen genoemd, zooals de tweede oorzaken, de Voorzienigheid Gods, waarvan de vorige Synode niet had gewaagd. En hierdoor moet nu meer licht worden verspreid over de verklaringen in de Drie Punten gedaan. We mogen wel aanstonds opmerken, dat de zaak zelf door deze verklaring van 1926 niet duidelijker is geworden. Het pleit niet voor de waarheid der Drie Punten, dat men na zooveel moeite om de

dingen toch duidelijk te maken nog schipbreuk lijdt. En ook munten de verklaringen van de laatste Synode op zichzelf niet uit door duidelijkheid. De Commissie had blijkbaar de dingen waarvan ze sprak niet helder voor den geest, en de Synode was niet bij machte om meer licht te werpen op deze duistere zaken. We kunnen de tweede stelling wel onbesproken laten. Het zal nu wel duidelijk zijn, dat er geen algemeen-zaligmakende werkingen van den Geest door het tweede punt van 1924 worden bedoeld. We willen gaarne uitspreken, dat we dit van de Synode aannemen. Maar we willen vooral stellingen 1 en 3 onder de oogen hebben en beoordeelen.

Tegenover de eerste stelling van de Synode, dat de algemeene werkingen des Geestes geen tweede oorzaken uitsluit, spreken wij uit, dat zulk eene algemeene werking des Geestes, bijaldien ze er ware, wel tweede oorzaken zou buiten sluiten. We weten natuurlijk niet of de Synode zich goed bewust was van hare eigene uitspraak, toen ze sprak van tweede oorzaken, maar we mogen toch verwachten, dat ze dit wel was en dat ze met opzet deze uitdrukking gekozen heeft. Ze spreekt niet van *middelen*, waardoor de Heilige Geest zou werken in het stuiten der zonde, maar van *tweede oorzaken*. Blijkbaar is het de bedoeling der Synode geweest om heel dit stuiten der zonde en deze genadewerking des Geestes te brengen onder het hoofdstuk der Voorzienigheid. En onder dat hoofd paste het beter om te spreken van tweede oorzaken, dan van middelen of instrumenten. En het verschil is duidelijk. Een bijl is geen tweede oorzaak, dat een boom wordt omgekapt, eenvoudig omdat de werking van het omkappen alleen uitgaat van hem, die daarmee houdt. Gods Woord is nooit de tweede oorzaak, dat iemand wordt getrokken uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht, eenvoudig, omdat de werking door dat Woord alleen wederbarend, heiligend uitgaat van den Geest Gods. In den eigenlijken zin kan dan ook slechts van tweede oorzaken gesproken worden in betrekking tot de werken van Gods redelijke schepselen. Wel kan men ook andere dingen in breeden zin tweede oorzaken noemen, doch in strikten zin kan er daarvan slechts gesproken worden met het oog op engelen en menschen. Een storm is wel oorzaak van de verwoesting aangericht in zekere landstreek, doch met het oog op God is de storm slechts een willoos middel in Zijn hand. Doch zoo is het met mensch en engel niet. Tusschen des menschen daden en den wil Gods ligt de wil des menschen. Ook hij denkt en wil en besluit en handelt. Hij is in dien zin oorzaak, redelijk-zedelijke oorzaak van zijne daden. Doch hij is dit niet in absoluten zin. God blijft de Oorzaak aller oorzaken, ook in betrekking tot de daden des menschen. De wil des menschen is in zedelijken zin vrij, hij blijft altijd een afhankelijke, een secundaire, een tweede wil. Vandaar, dat men gewoon is, om, als er sprake is van Gods Voorzienigheid en de daden des menschen, te spreken van de Eerste Oorzaak, God, de tweede oorzaken, de menschen zelf als auteurs van hunne daden.

Hetzij men nu echter het begrip "tweede oorzaken" neemt in den breederen zin of in den meer eigenlijken zin

des woords, de uitspraak der Synode van 1926 is zeker niet waar. Neemt men aan, dat er eene algemeene werking des Geestes is, waardoor de zonde in den mensch en in de samenleving der menschen gestuit wordt, dan is er geen sprake meer van tweede oorzaken. Zulk eene algemeene werking des Geestes sluit tweede oorzaken wel degelijk uit. Men zou daarbij kunnen spreken van middelen, die de Heilige Geest zou gebruiken in het werken dier genade, maar van tweede oorzaken kan men daarbij niet gewagen. Wat toch wordt naar de voorstelling der Synode gewerkt? Een inwendige verbetering in het hart des menschen, waardoor hij niet de volslagen zondaar wordt, die hij anders zeer zeker worden zou. Nu wordt deze gewerkt door Gods Geest als eerste oorzaak, zegt de Synode. Doch dit wordt door dien Geest niet rechtstreeks gewerkt in het hart van de menschen in het algemeen. Neen, er staat tusschen dien Geest en het hart des menschen een tweede oorzaak. Deze werkt dus in het hart. En achter deze tweede oorzaak staat dan de Heilige Geest, die de werking dier tweede oorzaak bestuurt en beheerscht. Deze tweede oorzaak werkt eigenlijk de weerhoudende genade in het hart. Als een dokter een bloedzuiger op den arm zet van zijn patient, om dezen wat bloed af te zuigen, dan gaat de werking uit van dien bloedzuiger. Doch de dokter is eerste oorzaak van de werking, die er van dien bloedzuiger uitgaat. Welnu, zoo zegt de Synode is het ook met de genadewerking, waardoor de zonde gestuit wordt. Deze werking is een algemeene werking van Gods Geest als Eerste Oorzaak; doch de werking zelf gaat niet rechtstreeks van den Geest uit, maar van tweede oorzaken. Nu zegt ge natuurlijk, dat is onzin. En dat is het ook. De werkingen van Gods Geest zijn altijd rechtstreeks. Tweede oorzaken zijn daarbij eenvoudig niet te denken. En de zaak staat dan ook zoo, dat het van tweeën één is: of er is een werking van Gods Geest en dan zijn er geen tweede oorzaken; of er zijn tweede oorzaken, doch dan is hetgeen gewerkt wordt geen werking van Gods Geest in het hart.

Laat ons dit met het oog op het punt in kwestie door enkele voorbeelden duidelijk maken.

Een inbreker staat voor mijn huis. Hij heeft zijn plannen gereed, om in te breken en te stelen. God belet hem dit door op het eigen oogenblik een politieagent voor mijn huis te brengen, die hem arresteert, of door wiens tegenwoordigheid de inbreker zijn daad in elk geval niet volvoert. God is de eerste oorzaak, dat het inbreken belet is; de politieagent is de tweede oorzaak. Er was hier echter geen stuiting van de zonde in het hart van den inbreker, doch slechts een beletten van den daad. Er is hier dus geen algemeene werking van Gods Geest. Neem nu de andere zijde der voorstelling. God belet de inbraak door een werking van genade door Zijn Geest in het hart van den inbreker. Deze wordt nu veranderd, verbeterd in zijn verstand en wil en laat zijn booze plannen varen. (Zoo toch is de voorstelling van 1924: eene algemeene genadewerking in het hart van ieder mensch, zonder dat hart te vernieuwen, maar waardoor de zonde toch inwendig gestuit wordt.) Dan is die genadewerking natuurlijk

ook de genoegzame en eenige oorzaak van het stuiten der zonde. De politieagent kan dan gerust naar huis gaan. De inbreker is van zijn inbraak bekeerd. Van tweede oorzaken is geen sprake. Eigenlijk heft dan ook de theorie der Synode van 1924 alle behoefte aan een overheid met een zwaard eenvoudig op. Als er een algemeene werking des Geestes is, waardoor de zonde van binnen uit gestuit wordt, dan is er aan niets anders behoefte. Natuurlijk hebt ge in die eerste stelling van de Synode 1926 een wanhopige poging om eene algemeene werking des Geestes te distilleeren uit Art. 36 van de Nederlandsche Geloofsbelijdenis. Doch in die desperate poging heeft ze dan ook dwaling op dwaling gestapeld en nu ook nog Synodaal gedecreteerd, dat er genadewerkingen op het hart uitgaan door tweede oorzaken!

Neem het zoo dikwijls aangehaalde voorbeeld van Abimelech. Hij wil met Sara als zijn vrouw leven. God belet hem dit, door hem aan te tasten in zijn lichaam. Hij is dood om Sara's wil. Nu was deze lichamelijke incompetentie geen tweede oorzaak, doch strikt genomen slechts middel in de hand Gods. Doch noemen we haar een oogenblik tweede oorzaak. Dan was er ook hier geen genadewerking des Geestes op het hart. Ook hier sluit de tweede oorzaak de werking des Geestes buiten.

Neem nog een ander voorbeeld. "Gijlieden wel hebt kwaad tegen mij, bedacht, doch God heeft het ten goede gedacht" zegt Jozef tot zijne broeders. Nu waren daar in Jozefs leven allerlei tweede oorzaken, waardoor het kwaad, dat de broeders bedacht hadden werd verijld, Potifar's vrouw, de bakker en de schenker, Farao en zijn droomen, etc. Doch deze tweede oorzaken sloten dan ook beslist de genadewerking Gods op het hart der broederen geheel buiten. Het bedenken der broeders bleef zoo boos als het was tot het einde toe. Had God in het hart der broeders het kwaad gestuit door eene genadewerking, de weg van Jozef ware een gansch andere geworden. De tweede oorzaken waren dan vervallen en de broeders hadden Jozef nooit verkocht.

Het eerste gedeelte van het antwoord der Synode is dus eenvoudig niet waar en behelst een nog grovere dwaling dan het tweede punt der Synode van 1924. Immers het schrijft letterlijk genadewerkingen toe aan tweede oorzaken. Natuurlijk verstaan we wel, dat de Synode zulk een grove dwaling niet bedoelde. In haar wanhopige poging om de Drie Punten te verdedigen geraakte ze in haar eigen garen verward. We geven dan ook een volgende Synode in ernstige overweging om dit te herzien. Laat ze het eens probeeren over een anderen kant. Ze kon b.v. inplaats van te spreken van tweede oorzaken wel van middelen spreken. Dan kan de leer van een algemeene werking des Geestes, waardoor de zonde gestuit wordt, wel niet worden verbonden aan Art. 36, noch ook aan Art. 13 van de Nederlandsche Geloofsbelijdenis. Maar dan krijgt ze toch op haar standpunt een beter dogmatisch geheel. Zooals we dan spreken van eene leer van bijzondere genade met genademiddelen kunnen we dan ook spreken van een algemeene genade met alge-

meenemiddelen. Wie wil daarop zijn krachten eens probeeren? De dwaling van eene genadewerking door tweede oorzaken moet toch zeker niet gehandhaafd blijven. Overigens ziet men hieruit, hoe snel de weg der dwaling afvoert.

De derde stelling der Synode in haar antwoord aan Middelburg komt in het kort hierop neer: Als er een stuiting der zonde is, dan moet dat wel gebeuren door Gods Geest, want door dien Geest werkt God immers alle dingen in Zijn werk der Voorzienigheid. We kunnen dit derde punt voorstellen in den vorm van een syllogisme:

1. God werkt in Zijne Voorzienigheid alles door Zijnen Geest.
2. God werkt in Zijne Voorzienigheid eene algemeene genade waardoor de zonde wordt gestuit.
3. God werkt die weerhoudende genade door Zijnen Geest.

Er is op de logica van deze redeneering niets af te dingen. Alle paarden hebben vier pooten. Lizzie is een paard. Lizzie heeft vier pooten. Dat is goed duidelijk. Misschien is Middelburg hierdoor wel tevreden gesteld. Maar ge moet wel verstaan, dat in zulke redeneeringen de conclusie even waar of onwaar is als de beide voorafgaande stellingen waaruit de conclusie wordt getrokken. Dat is ook waar. Als in het voorbeeld, dat we boven gaven, van de paarden en Lizzie, de tweede stelling niet waar is, en Lizzie is geen paard maar een vrouw, dan heeft Lizzie ook geen vier pooten. Zoo is het ook met de stellingen der Synode. Als de tweede stelling niet waar is, dan is ook de conclusie niet waar. Nu mag in de logica der Synode de eerste stelling wel worden toegegeven. De Heere werkt in het werk der Voorzienigheid alle dingen door Zijnen Geest. Dat gelooven wij ook van harte. Doch hoe is het met de tweede stelling? De Heere werkt een weerhoudende genade in Zijn werk der Voorzienigheid? Dat moest de Synode juist bewijzen, ook zelfs in antwoord op Middelburg's bezwaar. Die tweede stelling is valsch. De conclusie is ook niet waar. Dat die tweede stelling valsch is willen we hier duidelijk maken.

Het is natuurlijk waar, wat de Synode zegt in dit gedeelte van haar antwoord aan Middelburg, dat Gods Voorzienigheid blijft doorwerken ook na den val. Had de Heere dat niet gedaan, maar Zijn almachtige en alomtegenwoordige kracht ingetrokken, alles ware verzonken in een niet. Er zou dan geen sprake hebben kunnen zijn van zonde en genade. Adam zou niet dood hebben kunnen liggen voor den boom des levens; hij zou geen duivel hebben kunnen worden; hij zou ook niet op 't eigen oogenblik ter helle hebben kunnen varen. Alles ware eenvoudig vernietigd. Want ook de mogelijkheid van het bestaan des zondaars en des duivels, van de hel en den dood, van de ontwikkeling der zonde rust alles op het feit van Gods Voorzienigheid. Hier hebben we dan ook met de Synode geen verschil. Ook stemmen we in met de uitspraak, dat God deze Voorzienigheid werkt door Zijn Geest. Hier ligt nu in:

1. Dat God alle dingen, ook na de zondeval in stand

houdt. Om ons nu te beperken tot het punt in kwestie, wil dit zeggen, dat God ook den goddelooze blijft dragen en doet voortbestaan. Hij geeft hem van oogenblik tot oogenblik zijn lichaam en ziel, zijn verstand en wil, zijn gaven en talenten en al zijn vermogens, zijn oog om te zien, zijn oor om te hooren, zijn mond om te spreken, al zijn krachten en gaven. Ook geeft Hij hem de wereld om in te leven en zich te ontwikkelen. Hij geeft regen en zonneschijn, vruchtbaarheid van boven, blijdschap en vroolijkheid des harten. Hij geeft hem een plaats om te wonen, voedsel en deksel, vrouw en kind. Door al deze dingen ontwikkelt zich het menschelijk geslacht in huisgezin en maatschappij, natie en volk en staat; wetenschap en industrie en handel; komt mensch tegenover mensch, volk tegenover volk te staan. Wel zijn al deze dingen, ook zelfs uit dit algemeen natuurlijk oogpunt, slechts overblijfselen. De mensch is ook in zijn gaven en krachten niet meer wat hij oorspronkelijk was en ook is het aardrijk vervloekt. Maar feit is toch, dat God ook den zondigen mensch in stand houdt, zoodat hij zich in de wereld kan ontwikkelen en tot op een zekere hoogte de wereld ook nog aan zich kan onderwerpen. Doch in dit alles zit zoo weinig stuiting der zonde en weerhoudende genade, dat door deze dingen de zonde juist gelegenheid krijgt om zich te ontwikkelen. Had de Heere na den val zich in Zijn Voorzienig bestel niet gehandhaafd maar teruggedrokken, er zou van geen ontwikkeling der zonde sprake hebben kunnen zijn. In stand houding der dingen is geen genadewerking. Door al deze werken en gaven van Gods Voorzienigheid kan de zondaar juist zondaar zijn en zich als zoodanig openbaren en ontwikkelen. God houdt hem als zondaar in stand. God blijft voor hem de sfeer scheppen waarin en de middelen waardoor en waarmee hij zondigen kan. Stuitende genadewerking is hierin zeker niet.

2. Dat God in Zijne Voorzienigheid medewerkt in het leven en de daden van Zijn redelijke schepselen, zóó, dat ofschoon deze wandelen en handelen door en naar eigen wilskeuze in zedelijken zin, ze toch nooit anders doen, dan Zijn Raad uitvoeren. Hoe God dat doet mag een mysterie zijn, dat Hij dat doet is de duidelijke leer der Schrift. Geen schepselen-wil is ooit souverain vrij. Achter het bedenken en het willen van den mensch staat God, die zoo op dat willen inwerkt, dat Hij zeker geen auteur van de zonde wordt, maar dat Hij toch ook door den mensch alles doet wat Hem behaagt. Licht er in deze inwerking Gods in het leven van den zondaar nu misschien een algemeene genadewerking? Stuit God misschien in deze medewerking van binnen uit, zonder het hart te vernieuwen, de booze bedenkingen des vleesches, de zondige begeerten van den wil? Indien ergens in de leer der Voorzienigheid dan moet hier toch zeker die algemeene werking van Gods Geest gezocht worden, waarvan de Synode zoo met nadruk en voorliefde spreekt. Doch ook hier ligt die theorie niet in. Want in de eerste plaats zij opgemerkt, dat deze algemeene werking des Geestes juist nooit zoo is, dat ze in het bedenken en willen van den zondaar als zoodanig ingrijpt. Dat ware juist deter-

minisme. Veeleer is deze werking van Gods Voorzienigheid zoo te denken, dat God achter den wil en achter het bedenken des zondaars staat, zonder ooit dwingend in zijn willen in te grijpen, waardoor toch de Heere het denken en willen van den goddelooze bestuurt en beheerscht. Doch in de tweede plaats gaat deze werking van Gods Voorzienigheid juist naar den regel: wie vuil is, dat hij nog vuil worde. Immers Hij verhardt door deze medewerking het hart van Farao, zoodat deze tot het einde voortgaat op zijn goddeloozen weg en God wederstaat, opdat de Heere aan hem zijn groote macht zou openbaren. God maakt door deze inwerking het hart des volks dik, hunne oogen zwaar, geeft ze een geest des diepen slaaps, oogen om niet te zien en ooren om niet te hooren, en Hij verbergt de dingen van het Koninkrijk der hemelen voor de wijzen en verstandigen. Hij geeft door deze algemeene werkingen Zijner Voorzienigheid de heidenen, die Hem niet willen danken of dienen, naar Rom. 1, over in al de dwaasheid van hun afgodendienst en in al de vuilheid hunner zonde uit zedelijk oogpunt. Er is dus ook in deze medewerking Gods in het leven Zijner redelijke schepselen niet de algemeene weerhoudende genade. Tenzij God door wederbarende genade tusschenbeide treedt, is Zijn medewerking met den goddelooze zoo, dat hij zich ontwikkelt in de boosheid en rijp wordt voor het verderf.

3. Dat God ook alle dingen regeert en bestuurt door Zijne Voorzienigheid. Ook het leven van den zondaar, zoowel als de ontwikkeling der samenleving in stammen en volken en natiën wordt door Hem beheerscht en bestuurt. En Hij doet dat ook door Zijn Geest. Alles wordt door Hem gericht op het einde, dat Hij zich in Zijn Raad heeft voorgesteld. Doch ook in dit feit kan alweer niet liggen, dat God door een algemeene werking des Geestes de zonde in haar ontwikkeling stuit. Immers het ligt mede in dien raad als doel, dat God zich heeft voorgesteld, dat de zonde zich zal ontwikkelen tot de mate der ongerechtigheid vol is, opdat de zonde volkomen zal blijken zonde te zijn. Breng hiermede nu in verband de Schriftuurlijke gedachte, dat God haastelijk komt, dat Hij haastelijk recht doet en de belofte niet vertraagt en dat toch dit einde niet komen kan eer ook de mate der ongerechtigheid vol zal zijn, en het is duidelijk, dat Hij ook het vol worden van die mate der ongerechtigheid niet stuit. Wel leidt Hij dan ook de ontwikkeling der zonde in zekere, door Hem bepaalde banen, en stelt Hij ze dienstbaar tot al wat Hij heeft besloten in Zijn raad, maar dit is geen stuiting. Men mag een stroom in andere bedding leiden, dan die waarin hij van nature zou willen loopen, deze verandering van bedding is geen stuiting van den stroom. Weerhoudende genade licht dus ook niet in de regeering van Gods Voorzienigheid. Veeleer doet God den stroom der zonde zich zoo snel mogelijk voortstuwen tot het einde van alles daar is. Gods molens malen zeker, maar ze malen ook niet langzaam.

Zoo is dus ook de stelling der Synode, dat God in Zijn Voorzienigheid eene algemeene weerhoudende genade werkt gewogen en te licht bevonden. Zoomin als

reddende genade met de Voorzienigheid te vereenzelvigen is, zoomin zal het de Synode ooit gelukken, om uit de Voorzienigheid te komen tot eene werking van zekere algemeene genade. En waar deze stelling onhoudbaar blijkt, daar is ook de conclusie onhoudbaar, dat er een algemeene werking des Geestes is, waardoor de zonde wordt gestuit. Ook buiten de gewichtige vraag om, of de Belijdenis wel spreekt van zulk eene algemeene werking des Geestes, heeft de Synode in haar antwoord Middelburg toch hoegenaamd geen bevrediging kunnen geven.

De zaak staat dan ook wel terdege zoo, dat de zonde niet wordt gestuit in hare ontwikkeling, ook niet is gestuit in Adam in het paradijs, maar dat ze zich ontwikkelt langs de lijnen der organische ontwikkeling van ons menschelijk geslacht. De Synode sprak onder dit gedeelte van haar antwoord ook nog uit: "Voor deze beteugeling der zonde is niet Satan, nog veel minder het ten onrechte genoemde (moet zijn: het ten onrechte aldus genoemde) 'organische karakter' der zonde maar alleen de weerhoudende genade Gods de eenig genoegzame oorzaak." Het laat zich moeilijk denken, dat men meer onzin zou kunen uitdrukken in één volzin. Satan is geen oorzaak van de beteugeling der zonde! Mirabele dictu! En dat spreekt nu een Synode uit! Nu, als we geloofden in eene stuiting der zonde, zouden we dat gemakkelijk er bij kunnen aannemen. Doch wat is de aanleiding tot zulk eene uitspraak? Wie gelooft er nu, dat de duivel de zonde beteugelt? Moet een geleerde Commissie vergaderen om dit aan de kerken te zeggen? Maar: *nog veel minder* dan Satan is het "organisch karakter" der zonde de oorzaak van deze beteugeling. Dit "organische karakter" der zonde zet de Synode tusschen aanhalingsteekens. Dat zal dus zeker op onze rekening moeten. Men krijgt zoo uit alles den indruk, dat de Commissie en ook de Synode een klokje hebben hooren luiden en niet recht weten waar de klepel hangt. Zeker is, dat ze zulke dingen als deze niet hebben kunnen uitspreken met recht verstand der dingen waarvan ze handelden en spraken. Neen, wij spreken niet van een organisch karakter der zonde, maar wel houden we vol, dat de zonde zich ontwikkelt langs de lijnen van de organische ontwikkeling van ons geslacht en dat deze ontwikkeling zoo snel mogelijk gaat onder de leiding van Gods Voorzienig bestel.

En dit alles is ook niet moeilijk te verstaan. Immers in de eerste plaats is het voor ieder duidelijk, dat God het menschelijk geslacht een organisme schiep, dat uit den eenen mensch voortkomend een ontwikkelingsgeschiedenis zou doormaken. De volheid van alles wat het menschelijk geslacht ooit zou worden en openbaren zit wel in Adam in, is met de schepping van den eersten mensch wel gegeven, maar kon in hem onmogelijk tot ontwikkeling en tot openbaring komen. In de tweede plaats is het ook duidelijk, dat in dezen zin genomen Adam de wortel van heel ons geslacht is, waaruit dat geslacht opbloeit en zich organisch ontwikkelt. Dit alles was naar Gods Raad. In de derde plaats volgt hieruit ook, dat Adams zonde een wortelzonde is. Die zonde nu draagt ook wel

vruchten in zijn eigen persoon en leven, maar kan in hem toch nooit voldragen worden. Vandaar dat Adam, zooals hij daar stond naar den raad en wil Gods, als wortel van ons geslacht, toen en daar in het paradijs nooit volkomen de zonde kon openbaren in al haar vreeselijkheid. Hij kon geen duivel worden. Hij kon ook geen openbaring worden van den antichrist. Dit alles kwam van geen stuiting, maar lag daaraan, dat Adam de wortel was van ons geslacht, en dat de zonde eerst in het geheele geslacht zou worden voldragen in al haar vruchten. Daarom ligt het ook in den aard der zaak, dat Adam op dat eigen oogenblik nog zeer weinig kon zondigen. Het leven had zich niet ontwikkeld. Van al de zonden, die door de rijkere ontwikkeling van ons geslacht in handel en nijverheid, in wetenschap en kunst, in genot en lusten aan het licht kwamen, was er bij Adam nog geen sprake. In de vierde plaats is het ook duidelijk, dat de eene zonde van Adam zich voldraagt in de zonden van heel ons geslacht. En dit niet aldus, dat ieder mensch alle zonden bedrijft. Neen, één tak draagt niet alle vruchten aan een boom. Zoo doet ook niet ieder mensch en elk geslacht alle zonden. Neen, ieder voldraagt de zonde van Adam in overeenstemming met zijn plaats in het organisme van het menschelijk geslacht. Wij zijn wel allen totaal bedorven, maar niet alle menschen moorden. De begeerlijkheid is ieders zonde, maar niet alle menschen stelen. Er zijn menschen, die tot de daad verboden in het zevende gebod niet in staat zijn. Dit alles hangt af van velerlei, van karakter en aanleg, van tijd en plaats en omstandigheden. Maar met dit al blijft het feit, dat de zonde zich ontwikkelt naar vaste en organische lijnen, in overeenstemming met de ontwikkeling van ons menschelijk geslacht. Sodom was rijp voor het oordeel, maar als Kapernaum en Jeruzalem ook rijp zijn voor het oordeel Gods, dan zal het Sodom verdraaglijker zijn dan Jeruzalem. En hij, die mede den Heer der heerlijkheid gekruisigd heeft, zal opstaan in den dag des oordeels tegen hem, die het bloed des Nieuwen Testaments onrein heeft geacht. Zoo gaat de zonde door, allerlei vormen aannemend, nu eens de ruwere vormen van moord en doodslag, dan weer de fijnere vormen van het moderne ongeloof, totdat alles zal zijn geschied. En dit alles heeft plaats onder de vaste leiding van Gods Voorzienig bestel, die altijd haastig werkt en nooit vertraagt. Hij openbaart ook in die ontwikkeling der zonde Zijn grooten toorn van den hemel, tegen alle ongerechtigheid der menschen, als die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden. En inmiddels belijdt Gods Kerk blijmoediglijk, dat haar hemelsche Vader alle schepselen onder Zijn geweld houdt, en dat geen goddelooze of duivel iets vermag tegen Zijn wil. Ze kunnen ons niet schaden. Alle dingen werken mede ten goede dengenen, die God liefhebben.

Om hetgeen wij hier schreven heeft de Kerk ons uitgeworpen. En om die daad te verdedigen is de Synode in 1926 nog weer samen geweest. Ze heeft alles in het werk gesteld, om zichzelf te redden. Doch alles is ook vruchteloos. Er is nog nooit iemand geweest, die boven ontwik-

kelde gedachte als ongereformeerd en onschriftuurlijk heeft kunnen veroordeelen. En daar staat tegenover, dat de Belijdenis juist niet spreekt van een algemeene werking des Geestes, waardoor de zonde weerhouden wordt in het hart des zondaars. Wij verzoeken daarom met alle vrijmoedigheid nog eens, dat de kerken het ongereformeerde en onschriftuurlijke van onze beschouwing in het licht stellen. Kunnen ze dat niet, dat houden wij ze voor God verantwoordelijk om belijdenis te doen van hare booze daden ten opzichte van ons. En deze verantwoordelijkheid rust op ieder ambtsdrager en lid, die bewust met deze gruwelen medegaat. H. H.

DR. CLARENCE BOUMA'S NEW PLATFORM

The National Union of Christian Schools convened some three months ago in Chicago, Illinois. In the list of names of those educators, invited by the Board to address the Convention, appears the name of Dr. C. Bouma. His deliverance was published and constitutes one of the ten lectures or papers comprising a booklet, bearing the title, "Educational Convention Papers." Being a member of the Union I received a copy.

I read and re-read Bouma's paper. I am prepared now, to make a few remarks. I feel constrained to do so, for the situation which Bouma's paper reflects is fraught with danger for our Christian Schools. Bouma, together with that group of educators of which he is a member, would place the Christian School on a platform sufficiently inclusive (to use his own terminology) to permit the co-operation of all Orthodox Christians. Dr. Bouma admits that he is not engaged in the exploitation of a brand new idea. Fact is that such men as Dr. H. Beets and the late Rev. Johannes Groen have been wanting this thing for many years. Dr. Bouma, however, made the co-operation of all orthodox Christians appear attractive, practical and achievable. Many, upon reading his paper, will say: "It can be done in Bouma's way." Here is the reason for the appearance of my article.

From a purely formal point of view the paper of the doctor cannot be called a commendable piece of work. In the opening paragraph the author makes the following assertion, viz.: "You have undoubtedly taken notice of the discussions relative to *this problem* which have appeared recently in 'Christian School Magazine' . . ." The term, "this problem," induces the cautious reader to search the surroundings for a statement of it. He discovers, however, that the author makes mention of a problem, yet failed to assert what that problem may be. The reader is left in the dark. It is possible that the author expects his readers to regard his theme as a statement of the problem. It reads: "Can the Distinctive Character of the Christian School be Maintained if we Solicit and Obtain the Co-operation of All Orthodox Christians?" This is no formulation of a problem. The author should have prefixed to his theme the adverb: "How." He should have written: "How can the Distinctive Character of the Christian School be Maintained if we Solicit and Obtain the Co-operation of All Orthodox

Christians?" Had this been done the reader would immediately know.

Further, it is most difficult to detect the logical connection between the author's theme and the three divisions of his composition. They read: "(I) Let us be active in propagating the Christian school idea among all Christian groups of our country. (II) Let us maintain unwaveringly whatever is really fundamental, essential, distinctive in the basis of our Christian school system as we have it. (III) Let us welcome all fellow Christians willing to co-operate upon this basis into our movement, whatever their church affiliation; and let us urge those who feel they cannot stand on our distinctive platform to organize on a platform more acceptable to themselves."

The composition contains paragraphs which lack unity. Attend to the following: "Can we solicit and obtain the co-operation of all orthodox Christians and still maintain the distinctive character of our schools? This is virtually a question as to the platform upon which the movement rests. Shall we make our platform more general, less specific, more inclusive? Shall we invite those fellow Christians outside of our own group to join hands with us on the same platform which we now occupy? Would this be fair? Should we not, if we are really in earnest about soliciting the active support of other Christian groups not standing upon our distinctive Reformed platform, be ready to adopt a platform in which there can be nothing that is offensive to such groups?"

"I trust," so the author continues, "you all realize that *this question* is basic for the future development of our Christian school system."

Now, the preceding paragraph contains no less than six interrogative sentences. Hence, the reader will invariably ask, "Which question?" Again, the reader is left in the dark.

Again, words with a vastly different meaning seem to be regarded by the doctor as synonyms. Ultimately, so the author avers, the issue between those who do, and those who do not wish to widen, to generalize, the platform of our schools, hinges on the question as to just what each considers essential and accidental in the platform upon which our school system stands today.

"Now it seems to me," thus the author continues, "the essential, the distinctive character of our Christian school system can be reduced to two elements, to two propositions."

Here the doctor seems to identify the platform and the character of the school system. Otherwise the term platform is regarded as a synonym of the term character.

And then this: "The first pertains to method, the how of this school training. The answer to the 'how' of this school training I would formulate in these words: The parents, being the responsible agents for the education of their children, operate and control the schools." According to the professor, the method of the instruction and the agents controlling the schools are identical. This, to be sure, cannot be.

The doctor likes to engage in word-play, too. Attend to the following: "Our platform must be distinctive, but it must in no sense be ecclesiastical. The doctrinal standards of this or that denomination are not to be taught in our schools. What should be taught is that specific world and life view, which we commonly call Calvinism, and Calvinism in this sense is a bigger, more inclusive, and a differently articulated thing than the particular standards of any denomination. Calvinism in this sense is not one of many church creeds; it is fundamental Christianity come to its fullest and richest expression in present-day thought and life. To be sure, its theological implications are expressed in the various creeds of the Reformed and the Presbyterian churches, but Calvinism as a world and life view is not an ecclesiastical standard. Calvinism in its fundamental implications is nothing but Christian Theism come to its own.

"Taken in this sense, Calvinism is not exclusive in relation to the standpoint of ecclesiastically non-reformed fellow Christians. It is inclusive." So far Dr. Bouma.

We agree, it all sounds very beautiful, yet it means nothing. One question: What is that Calvinism which is a bigger, a more inclusive, and a differently articulated thing than the particular standards of any denomination? Define and exhibit, please, the content of this more inclusive Calvinism. Dr. Bouma avers that it is difficult to state in final form and in a definite complete set of propositions what that distinctive view of life really is. Great spiritual principles and realities, says the doctor, often elude our grasp. That is true, and therefore I would recommend that we permit the Christian school to continue on its present distinctly Reformed platform until Dr. Bouma succeeds in grasping and defining these great spiritual principles and realities.

I repeat, from a formal point of view the production of the professor is faulty. It is these defects which helped to make the composition a rather vague and indefinite piece of work.

What is the author really aiming at? It is not an easy matter to discover what the author wants. One must read between lines and occasionally remove a "nay" and in the room thereof place a "yea." Let us attempt to trace the doctor's path of reasoning.

The author informs us that there are two desires within him which clash. Dr. Bouma is at variance with himself. As a supporter of the free Christian school he desires to be distinctive, to be separate and to live alone. Says the professor: "As supporters of the free Christian primary school, we realize that we are and ought to be distinctive. This desire seems to urge us, accordingly, to be distinct and apart from the majority of fellow citizens."

On the other hand, as a promoter of the cause of Christian education, he desires to be of service to others and to share with others the good things he enjoys. It is his desire that others join him. Harken once more unto the professor. Says he: "But the promoters of the cause of education are also conscious of another desire,

viz., to be of service to others. *We* also recognize the obligation to share with our fellow citizens, especially our fellow Christians, the good things we enjoy. We would have others join us."

There you have the two desires clashing in Bouma's soul. It is strange that the two should clash. They are also present in my soul, and get along very well together. No trouble whatsoever. On the one hand, I desire to be distinct and to be separate. On the other hand it is also my desire to be of service to my fellow citizens and to share with them the good things I enjoy. And the two desires are at peace with each other. What is more, both desires are being satisfied, ever.

Further, the fact that these two desires of mine are at one, means that I who desire to be of service to my fellow man am the one who desires to be distinct and to be separate. In other words, the desire to be of service to my fellow citizen is at one a desire to be distinct. In fact, it is our conviction that only as long as we are distinct will we continue to serve.

Now, then, the very fact that the two desires clash in Bouma's soul indicates that his desire to be of service to his fellow citizens as a promoter of the cause of Christian education is at one a desire to sacrifice his distinctiveness upon the altar of greater service. If this were not true the clash would be psychologically impossible. The matter is clear now. Bouma is conscious of two desires, viz., the desire to be distinct, to be separate and the desire to broaden out, to become more general and less specific and that in the interest of greater service. It cannot be otherwise but that two such desires clash. Bear in mind that I am judging the writer out of his own mouth.

Dr. Bouma goes on to tell us that the conflict between the two desires gave rise to a problem, viz., How can we solicit and obtain the co-operation of all orthodox Christians and still maintain the distinctive character of our schools. It is difficult to see how a problem of this kind can possibly rise out of a conflict between two such desires as stipulated above. However, Dr. Bouma asserts that it happened and we will take his word for it.

Let us analyse the so-called problem or rather restate it. In doing so it must be borne in mind that it is the desire of Dr. Bouma that a certain number of distinct groups of orthodox Christians co-operate in the matter of Christian instruction. These several groups, however, must retain their distinctiveness. So the doctor insists. "Does this mean," so he asks, "that we are introducing ecclesiastical divisions into what ought to be a unitedly Christian school movement? Does this mean that we say to all who do not belong to a Reformed or Christian Reformed church: You cannot join hands with us? Does this mean that we demand of Christians not belonging to these denominations that they shall occupy with us the platform of the creed of our particular denominations? Far from it." And again: "But if some err on the one side by failure to be distinctive, it cannot be denied that we are at times in danger of falling into the other extreme of making the Christian school movement ecclesiastical,

denominational. This is likewise a mistake. Then we are inclusive, though we must be inclusive in the best sense of the word. The Christian school is not a denominational affair."

It is plain that Dr. Bouma insists that each distinct non-reformed group, willing to co-operate, shall maintain their distinctiveness nevertheless. This is one of the elements constituting the doctor's problem. Any formulation of the problem should express it. Let us now restate the doctor's problem. Here it is: "How can we maintain the distinctiveness of our Christian schools and obtain, in the matter of Christian instruction, the co-operation of various non-reformed Christian groups, which groups shall, even though they co-operate, maintain *their* distinctiveness."

This is the problem which Dr. Bouma laid before his audience. And he claims to have found the solution. And the doctor appeared before an audience of educators with the problem and his solution thereof.

Did the doctor actually succeed in solving the problem? He did not. The problem cannot be solved. Let us be thoroughly aware of the implications. The distinctive character of the platform upon which our Christian schools rest must be maintained. The non-reformed groups, whose co-operation is sought, shall also maintain their distinctiveness. Yet their co-operation must be obtained and that on the basis of a platform constituted of those elements expressive of our distinctiveness. Let me repeat, it cannot be done. It will never happen. It ought to be plain why it cannot be done. If certain non-reformed groups agree to co-operate with us on the basis of a platform constituted of those essential elements expressive of our distinctive character it means that they have embraced those elements responsible for our distinctiveness. In other words, they will have become like unto us. For Dr. Bouma will have to concede that, in general, parents want their children taught only those things which they, the parents, themselves believe. I repeat, if parents of non-reformed faith agree to co-operate on the basis of our distinctive platform it is because such parents have changed their religious views and are now at one with our distinctive platform. In other words, they will have become like unto us. Yet Bouma, it appears, insists that these non-reformed groups shall, even though they agree to co-operate, maintain their distinctive character.

We now grasp the situation. Dr. Bouma appears before a group of educators for the purpose of telling them how a thing can become like unto something else from which it differs and yet remains what it is. In other words, Dr. Bouma will explain to the group of educators how the impossible can be done.

And these pedagogues, I understand, listened with rapt attention while the doctor explained to them how such things are brought about. And when the doctor had spoken the pedagogues, assembled, agreed that they had been listening to words of profound wisdom. For, mark you, the address of the doctor was printed. Copies of

that speech are even now being distributed among the members of the Union. The Union, permit me to say, is engaged in the praise of folly.

But did the doctor actually succeed in explaining to his audience how it is possible for a thing to become like unto something else from which it differs and yet remain what it is. He did not. This is very evident from his answer to the question, "Can the distinctive character of the Christian school be maintained if we solicit and obtain the co-operation of all orthodox Christians, if these Christians (the doctor should have added) maintain their distinctive characteristics?" We have pointed out that the doctor's elucidation of his subject clearly indicates that this last clause should have been added. Now, then, let us attend to the reply. It is this: "Let us maintain unwaveringly whatever is really fundamental, essential, distinctive in the basis of our Christian school system as we have it."

It ought to be clear to all that the doctor is not answering his question. He asks: "How can a thing become like unto something else and yet remain what it is?" And the reply that this "something else must remain what it is" is, evidently, not the reply required by the question. The two, viz., the question and its answer are very poorly mated. There is absolutely no connection between the two. Whereas the essay proper was meant to be a development of that question, and whereas the question and its answer are unrelated, and whereas the question is at once the theme of the essay it follows that the theme and its essay are altogether unrelated.

Had the doctor not insisted that the non-reformed groups, whose co-operation he would obtain, must maintain their distinctive character, he would have been able to appear before his audience with a solution. Had he asked how we can maintain the distinctive character of our Christian schools and obtain the co-operation of non-reformed groups without insisting that these groups must remain what they are, even though they agree to co-operate, he would have been asking a sensible question, one which he at least could have answered. Fact is, that he did appear before his audience with this very question. However, the doctor, later on, added an element which converted his question into a piece of nonsense.

But supposing Dr. Bouma had not converted his question into nonsense by insisting that the non-reformed groups shall maintain their characteristics, could his answer in that case be regarded as a suitable reply? In no wise. The admonition to maintain unwaveringly whatever is really fundamental, essential, distinctive in the basis of our Christian school system as we have it, I say, this admonition is no reply to the question as to whether the distinctive character of the Christian school can be maintained if we solicit and obtain the co-operation of all orthodox Christians.

The question which the doctor put to his audience requires an altogether different answer. He should have replied as follows: "We can maintain the Reformed char-

acter of our Christian schools and at once obtain the co-operation of non-reformed groups if such groups cease to be non-reformed and become Reformed. On the other hand, if both we and the groups, whose co-operation we seek, insist on maintaining their distinctive character, co-operation is not possible."

This should have been Bouma's reply. It is the only possible one. The assertion, "Let us maintain unwaveringly whatever is really distinctive, fundamental and essential in the basis of our Christian school system as we have it" is frightfully meaningless as a reply to the question which was made to serve as the theme of his paper.

It must not be supposed, however, that the treatise of the doctor is without a real theme. The contents of the paper make it very plain that Dr. Bouma is attempting to give an answer to the following question, viz., *How can we obtain, in the matter of Christian instruction, the co-operation of non-reformed groups.* It ought to be plain that there are but two answers. These non-reformed groups must become reformed or we must cease to be Reformed relative the platform which is to serve as a basis for the Christian school. One of two things must happen shall there be co-operation. However, Dr. Bouma has still another solution. He would place the Christian school upon a vague, neutral, indefinite, indistinct, colorless platform expressive of the doctrinal distinctiveness of no group. Bouma's paper clearly indicates this is the very thing he wants. Let us quote the doctor. Attend to the following assertions: "Let us maintain unwaveringly whatever is really fundamental, essential, distinctive in the basis of our Christian school system as we have it. But, you immediately interpose, precisely what is essential, fundamental, distinctive in our Christian school system? This is the crux of the matter. Ultimately the issue between those who do, and those who do not wish to widen, to generalize the platform of our schools, hinges on the question as to just what each considers essential and accidental in the platform upon which our school system stands today."

According to Dr. Bouma there are those who wish to widen, to generalize the platform of our Christian schools. Of this group Dr. Bouma is a member. We guarantee to prove that such is indeed the case. How would this group accomplish the thing they advocate? The first step in that direction would be to eliminate from the platform upon which the Christian schools stand non-essential elements, non-essential truths. Bouma would do so. Says he: "Any thinning out process in these matters of *fundamental truth* and conviction, must in my estimation, be rejected as a precarious and undesirable procedure. Let us maintain unwaveringly whatever is really *fundamental, essential, distinctive* . . ."

Bouma's admonition to cling to fundamental elements and essential truths, speaks volumes. It goes to show that there are those ready to cast aside the fundamental and the essential. Dr. Bouma, on the other hand, would retain the fundamental and the essential, but eliminate

the non-essential. That Bouma would like to see this happen is very plain. For in the following paragraph he attempts to distinguish between essential and non-essential elements. "But," says the doctor, "you immediately interpose, precisely what is essential, fundamental, distinctive in our Christian school system? . . ." "Now, it seems to me," so Bouma continues, "the essential, the distinctive character of our Christian school system can be reduced to two elements, two propositions."

It is clear that the doctor is now ready to distinguish between the essential and the non-essential. That he has reference to doctrine is most clear from the following: "Now it seems to me the essential, the distinctive character of our Christian school system can be reduced to two propositions. The first pertains to the method, the 'how' of this school training. The second pertains to the content, the 'what' of this school training. And in reply to the 'what' of this school training I would say: The Calvinistic outlook upon the world and attitude toward God and fellow man forms the warp and woof of all instruction and training." And then this from the doctor's pen: "Does this mean that we are introducing ecclesiastical divisions into what ought to be a unitedly Christian school movement? Far from it. The doctrinal standards of this or that denomination are not to be taught in our schools."

It is plain that Dr. Bouma is letting the terms "essential" and non-essential apply to the truth. Non-fundamental truth, according to Bouma, should not enter into the construction of the platform, neither should such truth be taught. It is the Calvinistic outlook upon the world and attitude toward God and fellow man which forms the warp and woof of all instruction and training. The pedagogue, laboring in the Christian school, shall teach Calvinism. Not that Calvinism of which our creed is an expression, but a bigger, more inclusive, Calvinism. Calvinism in a sense in which it is not a church creed. (Page 8 of the pamphlet.) We shall see presently what that bigger Calvinism may be.

The question cannot be suppressed whether non-fundamental truth may be discarded even by the pedagogue. It must be remembered that also this truth is God's truth. Hence, the pedagogue who sets it aside is slapping God in the face. Yet Bouma advocates doing so and that in the interests of greater service. Astounding! The pedagogue setting aside non-fundamental truth is greatly discrediting God's word, and fostering in his pupils a disrespect for God and His truth. Such a procedure would necessarily affect the standard of morality of the child. Only the big things count. The small things do not matter. Forget them. This principle, once having taken root in the soul of the child will bear fruit. And that fruit will be a loose life.

It is surprising that Dr. Bouma dare advocate discarding the non-essential truths. It should be remembered that he was a member of that committee which urged Synod to depose us for having departed from so-called non-fundamental truth. Does he mean to say that it is

the prerogative of the schoolmaster to set aside the non-essential? Is it his contention that the non-essential may be disregarded if only it is done in the interest of greater service? Dr. Bouma's inconsistencies are of such a nature as cause one to doubt his sincerity.

The thing which he proposes is fraught with danger. Who is able to determine in each instance to which category a truth belongs? Where will the line be drawn? What is to be the standard? And finally, is it not a rather hazardous matter to attempt to distinguish between essential and non-essential truth? Does the distinction really hold?

Thus we have succeeded in discovering the first step in this broadening-out process. What is next? According to Bouma these so-called fundamental truths should be formulated in such a way as not to militate against the creed of any one group. That is to say, these truths should be cast into a form characterized by indefiniteness and indistinctness. Let us quote from the doctor's paper. "To define and exhibit in detail the content of this world and life view is not the purpose of this address. *To put these principles into words is our perennial task*, just as it is our perennial task as Christian thinkers, as Christian teachers to enter more fully into the depths of the fulness of the riches in Christ."

According to Bouma these fundamental principles must be put into words. These essential truths must be given a certain form. What must that form be? Let us hearken to Bouma. "Does this mean that we are introducing ecclesiastical divisions into what ought to be a unitedly Christian school movement? Far from it. The doctrinal standards of this or that denomination are not to be taught in our schools." And again: "But if some err on the one side by failure to be distinctive, it cannot be denied that we are at times in danger of falling into the other extreme of making the Christian school movement ecclesiastical, denominational. This is likewise a mistake.... The school is not a denominational affair." And now this: "But though we recognize that the Christian schools ought in no sense to be church schools, many of us seem to have the idea that, after all, the only basis that ought to be expressed in the constitution of our organizations must be the Three Formulas of Unity of the Reformed churches.

"Now this," claims Bouma, "is a mistaken conception. The Three Formulas of Unity are not an adequate platform for our Christian school movement.... In the propagation of the Christian school idea we should do all in our power to avoid and eliminate the ecclesiastical and denominational setting which seems to linger in the minds of many supporters of the movement. As ecclesiastical standards these formulas form the basis for all teaching and preaching in the Reformed and Christian Reformed churches. But these Three Formulas of Unity of the Reformed churches are not to be looked upon as the Three Formulas of Unity of the Christian school movement. After all, the adoption of certain standards by a given denomination is a church matter, an ecclesi-

astical affair, and our schools are not church schools." So far Bouma.

It is plain, from the above quotations, that according to Bouma no church creed should be used as the basis of the Christian school. Now he shall have to admit that it is exactly the creed of a church which is expressive of the doctrinal distinctiveness of that church. Hence, the form in which these fundamental truths or principles shall be cast may reflect the doctrinal distinctiveness of neither the Reformed creed or any other creed. Such a formulation, or such a platform upon which the Christian school shall stand militates against no creed and is in harmony with every creed.

Will Dr. Bouma be so kind as to define the various elements constituting a platform of that nature. The brother admits that it is difficult to state in final form and in a definite set of complete propositions what that distinctive view of life, constituting that platform, really is. If the doctor ever spoke the truth he did then when he complained to his audience of the difficulty of our perennial task which is to exhibit and define in detail the content of this world and life view which, since it is in conflict with no creed, hasn't any enemy in the world but to the contrary is the friend of all. Such a platform must lack distinctiveness. It will have to be amazingly general and vague. A school standing on such a platform will also lack distinctiveness.

It is plain that the world and life view of which the doctor dreams is a nonentity, "een onding." Yet Bouma claims it's there, awaiting to be lived and expressed. The doctor has even decided upon a name. The child when born will be christened "Calvinism." Not the Calvinism found in John Calvin's Institutes, but a Calvinism which is a bigger, a more inclusive, and a differently articulated thing than the particular standards of any denomination.

Although Dr. Bouma admitted that he is not ready to formulate the basic principles of this bigger, more inclusive Calvinism, he does nevertheless refer us to certain attempts which have been made in the past. The doctor makes mention of commendable statements of the principles underlying the instruction of our schools. He refers those, who care to pursue this subject any further, to such statements. Among the pamphlets to which he refers us, is the one published by the National Union of Christian Schools, entitled, "Basic Principles of the Christian Schools of America." These principles, drawn up by the Union give us an idea of what this new Calvinism will be like. Let us reproduce them.

- (a) The Bible is the Book of books. By virtue of its divine organic inspiration (II Peter 1:21) it is unique among all books. The Bible is not only the infallible rule of faith and conduct, but also the infallible guide of truth and righteousness. All school administration, instruction and discipline should be motivated by Biblical principles.
- (b) God is triune (Matt. 3:16, 17). He is the creator of all that is, the sustainer of all that exists, and

the ultimate end of all things (Rom. 11:33). God is transcendent (Isaiah 40) and immanent (Psalm 139), is the absolute loving Sovereign over all (Daniel 4:31); men should seek to do His will on earth as it is done in heaven.

- (c) Man is a fallen creature (Genesis 3). Though depraved, man is nevertheless an image-bearer of God (Eph. 2:5), and thru restraining grace he is able to do civil good (Romans 2:14). Though lost in sin, man can be saved thru faith in Christ (John 3:16); and thru restoring grace, in principle, is able to do spiritual good (I John 3:9).
- (d) The world is steeped in sin. All aspects of life, individual and family, social and political, industrial and economic, even the animal world, nature and things in animate, show the mars and scars, the subversions and perversions of sin (Romans 8:22). The virtue order and beauty which is still present in the world is a manifestation of God's goodness (Matthew 5:45).
- (e) The all-embracing objective of the school is to promote the glory of our covenant God: (a) by seeking in humble dependence upon God to equip the pupil for his supreme task, namely, to realize himself as God's image-bearer (II Tim. 3:7); and (b) by seeking in that same dependence upon God to re-constitute the sin-perverted by realizing God's Kingdom in all spheres and phases of life (Matt. 6:33). This is possible in principle thru Christ, who is not only the Creator (as the Logos) but also the recreator (John 1).
- (f) In determining the Course of Study to be offered, in preparing the lesson material, in giving the daily instruction, the above purpose should be consciously present as the all-embracing objective. To accomplish this great task, the teacher must have the fear of God in his heart and the determination to live it out in his profession; and he must utilize to the full whatever light God's special revelation sheds upon the various realms of human knowledge.

It is not our purpose to criticize these principles now. A few remarks. The above formulation is, to a degree, very specific, and reflects the doctrinal distinctiveness of certain creeds also. Principle (a) is the embodiment of certain tenets of the Reformed faith. Also principle (b), and to a degree principle (c). Principle (c), (d), (e), and (f) are expressive of the doctrinal distinctiveness of certain elements present in the creed of Pelagius and the creed of Dr. A. Kuyper. That is to say, among the elements constituting the above interpretation of religious principles are also found the theory of common grace, the doctrine of the free will of man, etc.

It is evident from the above formulation of principles that at least to a degree the doctrinal standards of the Reformed church are being used as a platform for the Christian school. And this platform is recommended and

praised by Dr. Bouma who insists that church creeds cannot be used as a platform of the Christian school. Here again the doctor is at variance with himself. This much is plain that this bigger Calvinism of the doctor is permeated with the theory of common grace.

A careful study of the Union's interpretation of principles and of Dr. Bouma's paper indicate that he is not adverse to creeds as such for he incorporates in his platform the creed of Dr. A. Kuyper. Dr. Bouma does not like the creed of the Reformed and the creed of the Presbyterian church. And that for the reason that these doctrinal standards contain elements which are obnoxious to him. It would not do to single out and cast aside the undesirable elements. A better way is to insist that these church creeds cannot be used as a platform of the Christian school and thereupon urge the friends of the cause of Christian instruction to set them aside in their entirety. This having been done, the doctor can now urge the friends of the Christian school to formulate again the truths of Scripture. And Dr. Bouma, together with the other leaders of the movement, will take care that the hateful elements are omitted, and certain other elements (common grace) inserted. How clever! We shall see whether the thing which Dr. Bouma advocates can, may, and need be done.

G. M. O.

TRUTH

The truth reminds one of the sun;
Oft' in a shroud, behind a cloud
It hides. Anon.

The clouds give way, out bursts a ray
And then appears the sun.

Once Luther was put to the question:
"But, Doctor, how can we proceed,
What sustaineth our great undertaking?
More aid and more help we shall need."

The Doctor, perplexed, asked this question
And question-wise made his reply:
"Do threads hold the clouds in the heavens
Or cordage the clouds in the sky?"

—Contributed.

THANKSGIVING PROGRAM

The Girls' Society of the First Protestant Chr. Reformed Church, Grand Rapids, Mich., expects to render a program on Thanksgiving Evening, November 25, at 7:00 P. M., at the church on corner Franklin St. and Fuller Ave.

A short miscellaneous program will be given after which the Rev. H. Hoeksema will speak on

"THE PRESENT DAY YOUTH."

This will be instructive as well as entertaining for both young and old.

BOOK REVIEW

"As To Being Reformed" by R. B. Kuiper.

We were engaged in exposing Kuiper's view of the divine degree of reprobation. It is Kuiper's view, so it appeared that God virtually rejected but not in fact. Rejection does not signify, according to Kuiper, that the Sovereign God took a definite positive stand over against those whom He failed to regard, the term merely signifies that the Almighty One passed them by. The term does not signify decision, determination but necessary result. The term does not signify a volitional act. God did not decide, determine, will to reject these others. He merely did something which amounted to rejection. He passed them by.

As was pointed out, it is the desire of the author that the readers regard his book as an appeal to the members of the Reformed Church in America and the Christian Reformed Church to continue soundly Reformed, or Calvinistic or to become more so. The author informs us in his preface that the subject of his book is Calvinism, primarily in its theological aspect. He proposes to call the attention of "our people in plain language to a few things in connection with these subjects, which they need to be told in order to retain or regain their hold on the Reformed faith." It was shown that the author uses the two terms "Reformed" and "Calvinism" interchangeably. It indicates that the author regards the terms as synonyms. Hence, in his book he is appealing to the members of both denominations to retain or regain their hold upon Calvinism.

Now the question as to whether it was Calvin's view that God *virtually* rejected the reprobate. That is to say, was it Calvin's view that the sovereign One rejected *these others* in essence or in effect but not in fact? Did this reformer eliminate from rejection the element of volition? He did not. We were quoting from Calvin's Institutes to prove that such is not the case. Let us continue ascertaining what Calvin taught relative to the matter of rejection. The following assertions are of importance, to-wit: "Nochtans zal niemand ontkennen dat God tevoren, eer Hij den mensch schiep, geweten heeft welken uitgang hij hebben zal, en dat Hij het daarom te voren heeft geweten *dewijl Hij het door zijn besluit in dien voege bepaald had* Hetgeen ik u zeg, t. w., dat God niet alleen den val van den eersten mensch, en daarin het verderf zijner nakomelingen te voren gezien, maar volgens Zijn welbehagen bepaald heeft" (Inst. Vol. II, p. 52). And now this: "Het is in het oog van velen een ingewikkelde kwestie, dewijl zij meenen dat niets minder betamelijk is dan dit, dat uit den algemeenen hoop der menschen sommigen tot de zaligheid, *sommigen tot het verderf bestemd worden*." And once more: "De voorverordineering noemen wij het eeuwig besluit Gods, waardoor Hij bij zichzelf bepaald heeft wat Hij wilde dat van iederen mensch worden zou." And, finally, this assertion: "Zij beginnen een geding tegen God, omdat Hij, naar zijn welbehagen sommigen verkiezende, anderen voorbijgaat" (Inst., Book III, chapter XXI).

According to Calvin, God determined or decided that man should fall. Of the fall of man God's will is the necessity. I know there are those not ready to endorse Calvin's statement. Such prefer to speak of God's permissive will. However, he who prides himself on being a staunch Calvinist should dare to say with Calvin that the fall of man was present in the eternal counsel of God as a degree.

Calvin asserts, further, that God determined what He willed that every man should become. This statement must be made to apply to the two constituents of predestination, viz., election and rejection. In other words, according to Calvin the determinate will of God extends over the entire length of man's existence. Calvin has it that the determinate will of the Sovereign One is responsible for it that some disappear in the abyss of eternal death. God so decided. With this our Confessional Standards agree. One of the documents contains a statement like this: "What peculiarly tends to illustrate and recommend to us the eternal and unmerited grace of election, is the express testimony of sacred Scripture, that not all but some only are elected, while others are passed by in the eternal degree; whom God out of His sovereign, most just irreprehensible and unchangeable good pleasure, hath decreed to leave in the common misery into which they have wilfully plunged themselves, and not to bestow upon them saving faith and the grace of conversion; but permitting them in His just judgment to follow their own ways, at last for the declaration of His justice, to condemn and punish them forever, not only on account of their unbelief, but also for all their other sins. And this is the degree of reprobation which by no means makes God the author of sin, (the very thought of which is blasphemy) but declares Him to be an awful, irreprehensible, and righteous judge and avenger thereof" (Canons of Dordt, Of Divine Predestination, Art. 15).

This article asserts that reprobation is not an effect but a decree. Various elements constituting this decree are mentioned. The term *reprobation* or *rejection* is the general term. The various elements are: (a) the passing by, (b) the leaving in the common misery, (c) the failure to bestow upon those passed by saving faith or the grace of conversion, (d) the condemnation and punishment. (a), (b), and (c) are negative, (d) is positive. Each of these elements taken separately are present in the counsel of God as a decree. The sum total is the decree of reprobation.

It is plain that, according to both Calvin and our Standards the decree of rejection is not an effect but a decree, a decision indeed.

The statement that God virtually rejected some but not in fact militates against the plain teachings of John Calvin and of our Standards. Further, a statement of this kind, made by a staunch Calvinist, causes us to sit up and take notice, and to exclaim "What next?" He who maintains that God rejected some in effect but not in fact is well on his way toward denying that God rejected

at all. And if there is no rejection there can be no election. It seems to me that this particular staunch Calvinist is on dangerous ground.

What could have induced Kuiper to speak of rejection as being virtual? There is a glaring contradiction between the statement that God decided not to bestow upon some saving faith or the grace of conversion but to condemn and punish such for their sin, and the statement that this same God desires that these "some" accept the Christ or the grace offered them. We can draw no other conclusion but that Kuiper made a conscious attempt to mollify the decree of reprobation in the interest of the theory of common grace. There was an attempt made to reconcile, to harmonize.

We now come to another matter. The author regards the theory of common grace as being exceedingly important. Says the author: "I wish to direct attention from some six viewpoints to the exceeding importance of the doctrine of common grace for the church of today." And now follow the six viewpoints from which attention is directed to the great importance of the doctrine of common grace. Viewpoint *one* is as follows: "(1) The churches of our day," says Kuiper, "are passing through a doctrinal crisis. Many of the old creeds are fallen into disrepute. Few, if any, to be sure, have been officially scratched; but almost all of them are largely being ignored . . .

"This cannot go on forever. A creedless church cannot long exist. Sooner or later I expect the church will have to give an account of what it believes.

"When that comes to pass, the fundamental question confronting the church will be this: Who is God? That question is always fundamental . . .

"Now, the doctrine of common grace has a most important and direct bearing on the question, who is God. On the one hand it tells us that God is good to all men. If common grace means anything at all it means that. But on the other hand common grace implies the existence also of special or particular grace. And so it is the implication of this doctrine that God is not good to men in the same sense; that he does not manifest his goodness to all unto salvation.

"With this in mind it is not difficult to predict to what erroneous conception of God the church may come, if it discards the doctrine of common grace. Either it will deny that God is good to all men, and then it will be driven to the conclusion that God showers blessings of various kinds upon these whom he does not love with no other intention than that these blessings shall become a curse for them; or the church will assert that God is good to all men in precisely the same manner, and thus it will deny that some are saved by special grace while others perish through lack of it. This will amount to a denial of the divine sovereignty. In a word, if the church denies common grace, it will one day find itself in possession of a God who is either a despot or a weakling.

"The doctrine of common grace, however, if consistently held to, is a sure safeguard against both of these

calamities. It makes for a sound view of God, which as was already remarked, is basic to all sound theology."

So far Kuiper.

Rev. Kuiper is much concerned about God's sovereignty. The denial of common grace is at once a denial of the sovereignty of God, if it be maintained by him who denies common grace that God is good to all. In other words, he who says that God is good to all but refuses to recognize a so-called common love or grace must conclude that God is a weakling. Kuiper reasons thus: "He upon whom God bestows special grace is one whom God wills to save. Now, then, if there is no common grace and if, nevertheless, God loves all men it follows that he loves them all with that special grace or love which moves him to save the sinner. Yet a great many sinners perish. And this means that God strives to save the sinner but cannot. It is the sinner who is making it impossible for him to do the thing he so greatly desires, i. e., save sinners. God is a weakling, man is sovereign. It is plain, so reasons Kuiper, that if the church would continue to possess a God who is sovereign, it shall have to confess a common grace or love. Kuiper concedes, however, that one can deny common grace and yet maintain God's sovereignty. But then it shall have to be concluded that God is showering blessings upon those whom he does not love with no other purpose than that these blessings shall be a curse unto them. And such a God, according to Kuiper, is a despot.

It is noteworthy that it is also Kuiper's view that God wills not to save all men. On the other hand, it is also the plain teachings of his book that God desires that those whom he wills not to save, accept the Christ offered them. The author admits that the two cannot be harmonized.

Further, Kuiper would have the church continue in its possession of a God who is sovereign. Yet it is a fact that the theory of common grace is a denial of this sovereignty. It is the contention of the exponents of this theory that God bestows various blessings upon the reprobate sinner with the intention that these blessings shall be unto them blessings indeed. However, according to the testimony of the exponents of common grace the wicked turn the blessings of God into a curse for themselves, because they despise these riches of his goodness. Such is the testimony of Rev. H. J. Kuiper. Says he: "It is true that according to Scripture the ways of prosperity are slippery places for the wicked from which they pitch forward headlong into destruction. It is true that they turn the blessings of God into a curse for themselves, because they despise these riches of his goodness" ("The Three Points of Common Grace," page 13).

The exponents of common grace shall have to admit that the wicked are not *actually* blessed. Due to the fact that they turn the blessings of God into a curse for themselves they are making it impossible for God to carry out his intentions in respect to them. Hence, God is not having his way. And of such a God it cannot be said

that he is sovereign. R. B. Kuiper shall have to admit this. If Kuiper dreads seeing the church loose its sovereign God, he shall have to urge the church to pronounce the theory of common grace a lie.

Further, according to Kuiper, God as a despot, should he love and bless the elect only. A despot is a cruel, unreasonable ruler. Now, Kuiper, being a staunch Calvinist, agrees to the following: (a) God's will is the necessity of the state and the condition of the reprobate. (b) The reprobate wicked being dead in sin turn the blessings of God into a curse for themselves (H. J. Kuiper). (c) The reprobate wicked increase their guilt in that degree that God blesses them. (d) God knows this yet he refuses to heal the soul of the reprobate wicked and to empower the wicked one to respond with praise.

Kuiper, I repeat, subscribes to this, for he is a Calvinist. This is the God which he serves. And he will maintain that his God is no despot. But *we* are accused of possessing a God who is that. And why? Because we claim that God does not love that wicked one whose soul he refuses to restore. It is Kuiper's claim that God may very well be showering blessings upon the reprobate wicked one and at once refuse to save and to heal the soul of the wicked without making himself guilty of cruelty. But that same God is a despot if He refuses to bestow upon that wicked one so-called general grace or love—a love or grace which is of no value to the wicked one since it is not a love which saves or restores.

G. M. O.

(To be Continued)

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

Classis Grand Rapids Oost, Nov.-Dec. 1924

Het antwoord, dat werd ingediend door den leeraar van Eastern Ave. op de twee vragen, hem door de Classis voorgelegd, werd als naar gewoonte weer zonder meer in handen gelegd der Commissie voor deze zaak door de Classis benoemd. En deze had weer tijd nodig, om het antwoord van den leeraar te beoordeelen en met verder advies voor de Classis te komen. De Classis verdaagde dan ook weer, om eerst weer in den laten namiddag van dienzelfden dag (11 Dec.) samen te komen.

Het advies, dat toen door de Commissie werd ingediend, luidde, dat de leeraar in zijn geschreven stuk aan de Classis een ontwijkend antwoord had gegeven op de vragen hem voorgelegd; dat om die reden de Classis bij monde van den president den leeraar van Eastern Ave. staande de vergadering nog eens voor dezelfde vragen plaatsen zou; en dat dan van den leeraar zou worden geëischt, dat hij een onomwonden antwoord zou geven, alleen met een beslist en afdoend ja of neen. Dit advies werd aangenomen.

Nu is het niet waar, dat het antwoord van den leeraar aan de Classis, zooals het door hem zwart op wit werd

ingediend, ontwijkend was. Weliswaar had hij er de voorkeur aan gegeven, om een welomschreven antwoord in te dienen en niet eenvoudig met ja of neen te repliëren. En daarvoor had hij natuurlijk zijn redenen. Het was nu eenmaal de niet te miskennen bedoeling der Commissie en der Classis om de schijn aan de zaak te geven, dat de leeraar in strijd was met de Synode, dat hij zich niet wilde onderwerpen aan Synodale besluiten. Daartoe had de Classis behoefte, niet zoozeer aan een beslist en duidelijk als wel aan een kort en onomschreven ja of neen. De reden voor dezen toelag der Classis was ook voor ons volkomen doorzichtig. Zelfs zou het ons geheel niet verwonderen, of indien kon worden beschreven, wat achter de schermen gebeurde, het zou blijken, dat de Commissie zich toen reeds liet voorlichten door dezen of genen rechtsgeleerde. Immers het feit was niet te ontkennen, dat niet de leeraar, doch wel de Classis in conflict handelde met alle regels van kerkrecht en met de besluiten van de Synode van 1924. De uitspraken der Synode waren haar niet scherp en volledig genoeg, gingen haar niet ver genoeg. De leeraar van Eastern Ave. moest behandeld en dat werd hij naar Synodaal besluit niet. Daarom zou thans de Classis doen wat de Synode niet had gedaan. Dit nu wilde Ds. H. in zijn antwoord laten uitkomen en der Classis doen gevoelen. En daarom diende hij een omschreven antwoord in inplaats van een kort en bondig ja of neen. Een kort antwoord kan ook misleidend zijn en dat zou hier metterdaad het geval geweest zijn. In zijn antwoord protesteerde de leeraar tegen het besluit der Classis om te doen wat des Kerkerads was en een leeraar rechtstreeks te behandelen, zonder dat deze ooit door een kerkeraad behandeld was. Dit ging toch immers tegen alle kerkrecht in. De leeraar was nooit door een kerkeraad behandeld. Ook had de Classis zelfs geen poging gedaan, om hem door den kerkeraad te laten behandelen. Ze had slechts den kerkeraad opgelegd den leeraar twee vragen te stellen en deze had dit niet gewild. En nu zou, wat later bleek het begin der censure te zijn, toch maar bij de Classis beginnen zonder verder een woord meer te verwisselen met den kerkeraad. Tucht moet toch immers beginnen bij de mindere vergaderingen? Dan begint ze immers niet bij de Classis? Doch de Classis deed niet slechts wat des kerkerads was, ook niet slechts wat der Synode was, maar ze deed, wat in haar eigen hoofd opkwam en trachtte dan daaraan den schijn van recht te geven. Voorts verklaarde de leeraar in zijn antwoord aan de Classis zich volkomen homogeen met het antwoord, dat reeds door den kerkeraad gegeven was, iets, dat ook niet aan duidelijkheid te wenschen overliet. En hij verklaarde bovendien nog, dat hij wel kon instemmen met de besluiten der Synode 1924, mits deze maar in hun geheel genomen werden, daar in dat geval de Synode zelf had uitgesproken, dat iemand het niet eens behoefde te zijn met de Drie Punten om Gereformeerd te zijn. Was nu dat antwoord ontwijkend? Het was met wat meer woorden gezegd dan de Classis lief was, maar was in dat antwoord toch niet duidelijk uitgedrukt, dat de leeraar niet instemde met de Drie Pun-

ten? En was er in even duidelijke taal ook niet in gezegd, dat de leeraar zelfs dit antwoord alleen onder protest gaf en zich niet geroepen gevoelde om op de vragen der Classis te antwoorden? Dubbelzinnig of ontwijkend was het antwoord niet en het liet aan duidelijkheid niets te wenschen over. Doch de Classis besloot, dat het antwoord ontwijkend was en tevens, dat de leeraar nu staande de vergadering met een eenvoudig ja of neen zou antwoorden op de vragen, die hem bij monde van den president zouden worden gedaan.

Dit geschiedde. De president van de Classis deed de vragen met zooveel plechtigheid en ernst als hij, zonder die in zijn ziel te gevoelen, in stem en voorkomen leggen kon. De leeraar antwoordde, dat zijn antwoord daar voor den president op de Classicale tafel lag en dat dit zeer beslist het eenigste en laatste antwoord was, dat hij verkoos te geven. En toen begon een tooneel, waardoor velen onzer menschen, die er bij tegenwoordig waren, de gedachte voor een korte wijle in de ziel droegen, dat de Classis toch niet zoo boos was, als ze het eerst wel hadden gedacht, en dat ze zeker niet tot het bittere en booze einde zou durven doorgaan. Ofschoon men alles achter de schermen had gedaan en beknutseld in vergaderingen van Commissie en Faculteit, begon men thans op den vloer der Classis met den leeraar te pleiten en hem schier te smeecken, om toch gehoor te geven aan de eischen der Classis. Och, het werd hem immers zoo gemakkelijk gemaakt! Hij behoefde immers de Drie Punten niet te onderteekenen, indien hij meende, dat hij dit niet vermocht! Al wat van hem geëischt werd was, dat hij in elk geval beloven zou, om naar het Onderteekeningsformulier te handelen, langs wettigen weg zijn bezwaren in te dienen tegen de Drie Punten op een volgende Synode, en inmiddels zich het zwijgen te laten opleggen en in het publiek niets te leeren, dat met de Drie Punten in strijd was! Gemakkelijker kon het toch wel niet. We moesten toch geen breuke hebben en de Classis wilde ook thans nog alles in het werk stellen, om een breuke te voorkomen! Zoo werd gepleit, vooral door een der leden der commissie, die naar ons gevoelen het ook nog wel ter goeder trouw deed, hetzij dan, dat men hem daartoe had benoemd in commissie-vergadering, of dat hij eigener beweging optrad. Wij gelooven wel, dat sommiger geweten nog wel klopte, en dat deze, ofschoon te zwak om tegenover het goddelooze doen der Classis positie te kiezen, toch gaarne het bittere einde wilden voorkomen.

De leeraar pleitte ook. Hij bood aan, om daar en toen de plaats in te nemen voor de Classis van den examinandus en zich te laten onderzoeken door ieder lid der Classis, die wilde, op het stuk der Schrift en dat der Belijdenis. Vond men hem op dien grond een dwaalleeraar, dan kon men hem behandelen. Immers, daarvoor had hij zijn belofte gegeven in het Onderteekeningsformulier. Daarvoor had hij zijn naam gezet. En aan zulk een onderzoek zou hij zich willen onderwerpen, ook alweer om een breuke te voorkomen. Ofschoon er geen gewichtige redenen van nadenken door den leeraar waren gegeven om aan zijn zuiverheid in de leer te twijfelen, en ofschoon

ook heel de Classis wel overtuigd was, dat de leeraar wel goed Gereformeerd was; ofschoon bovendien de uitspraak der Synode daar ook lag, een uitspraak gedaan nadat alles lang en breed was onderzocht, dat de leeraren H. D. en H. H. goed Gereformeerd waren, met eene neiging tot eenzijdigheid, als het ging over de waarheden die in de Belijdenis geformuleerd lagen, zoodat er zeker geen gewichtige redenen tot twijfel konden bestaan; ofschoon, met andere woorden, er geen grond bestond om den leeraar te onderwerpen aan zulk een onderzoek door de Classis naar het Onderteekeningsformulier, toch wilde de leeraar het laatste doen om eene mogelijke breuke te voorkomen, indien dit met behoud van een goed geweten voor God en de kerken zou kunnen. Daarom bood hij zelf aan, dat hij zich aan zulk een onderzoek zou willen onderwerpen. Doch de Drie Punten onderteekenen vermocht hij met zijn geweten niet in overeenstemming te brengen en evenmin de belofte, om zich in betrekking tot die Punten stil te houden in het publiek. Doch op het aanbod van den leeraar ging men natuurlijk niet in. Men wist maar al te goed, dat zulk een onderzoek wel bevredigend voor den leeraar zou afloopen. En voor zulk een einde was de Classis bevreesd.

(Wordt vervolgd.)

H. H.

COME UNTO ME, YE THAT ARE WEARY

Come unto Me, ye that are weary
Are laden and heavy of breast.
Seek not in the world your shelter
But come unto Me and rest.

Come unto Me, ye that are laden
Over burdened and toil-worn within.
Cast your cares on Jesus your Saviour
And He will unburden your sin.

The rich man was burdened and tired
Of toiling more fortunes to win.
Fatigued and weary, yet truly
Was not heavy laden with sin.

Although he was born in transgression
As are both fool and wise.
He was not such as are heavy laden
His sins he did not realize.

Our work will not make us weary,
Our temporal woe and din.
Such weariness bears no resemblance
To toting the load of sin.

—Contributed.

INGEZONDEN

(Vervolg van bldz. 48)

En als beginselen ordinantiën Gods zijn, zoo zijn zij dat voor altijd. Een ordinantie Gods moet noodwendigerwijs onveranderlijk zijn, omdat God de Onveranderlijke is. Ordinantiën nu zijn beginselen, dus moeten beginselen ook onveranderlijk zijn. Zoo beschouwd — om nu nog eens terug te komen op Artikel 36 van onze Geloofsbelijdenis — had dit artikel nooit als een beginsel mogen beschouwd worden. Vraag: Hoe lang heeft men dit artikel wel niet als een beginsel moeten handhaven; hoeveel Christenen, die gewetensbezwaar hadden tegen zulk een beginsel, hebben er al niet geestelijk onder moeten lijden? Hoevele van Gods volk zijn alreeds niet gefolterd tengevolge van het handhaven van valsche — niet bestaande — beginselen? Hoevelen hebben zich al niet moeten onderwerpen aan den valschen schijn van waarheid, waar geen waarheid te vinden was? Zoo hebben onze Vadersen zich schuldig gemaakt aan valsche oppressie. Hebben zij zich niet schuldig gemaakt aan het bloed van Van Oldebarneveld en nog vele anderen? Of moeten wij hun daden maar rechtvaardigen, daar zij nu toch eenmaal in zulk een bizonderen tijd leefden. Moet de waarheid verstikt worden, door valsche voorliefde? Mannen die zoo goed in Gods openbaring tehuis waren hadden die fout toch niet behoeven te maken? Zij, die zoo begaafd waren om die zoo schoone artikelen te formuleeren, zijn niet te begrijpen als men dat zes-en-dertigste artikel leest. Doch “het kan verkeeren,” zegt Brederode. Hoe men er voor bijna drie honderd jaren genoeg mee heeft genomen, is niet te begrijpen. Dr. A. Kuyper Sr. is de eerste geweest die de Kerk er op gewezen heeft, dat het geen beginsel was hetwelk zich fundeerde in de Schrift. En om het te laten zooals het was, zoude een valsch conservatisme wezen. Het heeft heel wat durf genomen, om tegen een Synode te zeggen, dat een Artikel van haar confessie ongereformeerd was. Dr. Kuyper heeft het met Gods hulp gewaagd, om pal te staan, alwaar de Synode hem scheen tegen te staan. Het neemt heel wat om neen te durven zeggen, als het hoogste lichaam van een kerkelijk genootschap ja zegt. Men behoeft beslist geen lafaard te zijn. Hadden wij maar meer mannen, die den moed hebben om voor hunne overtuiging uit te komen. Doch zoo gauw als iemand het lef heeft om neen te zeggen, waar heel de Kerk ja zegt, dan wordt de persoon een ketter genoemd en uit het verband geworpen. Men mag in dezen wel eens tegen de Kerk uitroepen: “Bezint eer gij begint.” Het zou kunnen gebeuren, dat de heele Kerk dwaalde, en dat juist deze eene persoon de juiste opvatting der waarheid heeft. Als de Kerk eerst eens de zaak goed bestudeerde, zou zij nooit die bokkesprongen hebben gemaakt, die zij in de laatste tien jaren heeft gedaan. Men maakt van de leiders valsche dienstknechten, omdat men ze bedreigt met een: “Wee u, wij werpen u de Kerk uit, als gij den mond durft openen.” Ik ben verzekert, dat er vele onder de leiders in de Christelijke Gereformeerde

Kerk zijn, die niet eerlijk voor hun geweten durven uit komen, omdat men bang is voor het anathema der Kerk.

Een beginsel moet niet alleen onveranderlijk zijn, doch ook verstaanbaar. Men moet een beginsel kunnen verstaan en begrijpen. Als een beginsel niet verstaan of begrepen kan worden, dan mag men wel terdege gaan twifelen, of het dien eere naam mag dragen. Want zooals wij zagen zijn beginselen richtsnoeren, en als wij die richtsnoeren niet kunnen begrijpen, dan zou het kunnen gebeuren, dat wij op een dwaalspoor terecht kwamen. Een echt beginsel leidt ons nooit op dwaalwegen, want indien dat kon, dan is het een zeker teeken dat het nooit een beginsel geweest is. Doch ook omdat beginselen richtsnoeren zijn, of liever, Gods ordinantiën, zou het onmogelijk kunnen dat wij konden dwalen. Het is daarom ook zeker een vereischte, dat een beginsel verstaanbaar, of liever, redelijk is.

Doch er is meer. Een beginsel moet ook de overtuiging weg kunnen dragen. Als het niet met het gevoelen overeen komt, zouden wij mogen twifelen aan de waarachtigheid van zulk een beginsel. Hier is niet mede bedoelt alsof ons gevoel bij zichzelf de maatstaf moet wezen voor de waarachtigheid van een beginsel. Beginselen zijn niet te meten met onze subjectieve bevoegdheid, of een zekere sentimentaliteit. Het kan gebeuren, dat ons zondig hart er geen gevoel voor heeft. Wij nemen alleen de utopia's in dit opzicht. Wij denken niet aan naam-Christenen, doch aan hen die werkelijk Gods kinderen zijn. Beginselen moeten met het gevoel overeen komen, zoodat het de vaste overtuiging onzer ziel voortbrengt, waarvan het gevolg kan wezen, dat men zelfs zijn leven er voor opoffert. Dan eerst leven beginselen. Als wij nu zoo beginselen beschouwen, is het ons onmogelijk te begrijpen, hoe men nog durft zeggen: “Wij leven uit beginsel.” Als er een leven uit beginsel is, zou men niet alles door de vingers zien zooals men dit tegenwoordig doet. Het is nog een andere zaak of men conscientieus te werk gaat. Wij mogen nooit beginselen verzaken, al kost het ook onze positie, onze eer, of ons leven. Wij hebben te zorgen voor de eere van onzen Koning. Het “Soli Deo Gloria” moet op onze vándels zijn gegraveerd.

A. C. BOERKOEL.

IN MEMORIAM

Heden overleed, zacht en kalm, in haren Heiland onze geliefde Echtgenoot, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder,

MARTHA VAN DER LAAN,
Geboren De Vries,

in den gezegenden ouderdom van ruim 77 jaar.
Uit aller naam,

S. B. VAN DER LAAN,
Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.
Grand Rapids, 1 October 1926.
625 Eastern Avenue.